

HELMI SÄÄSTÖPANKKI OY

TASEKIRJA 2015

Yritys- ja yhteisötunnus: 2077812-7
Postiosoite: Torikatu 3, 15110 Lahti
Käyntiosoite: Torikatu 3, Lahti
Kotipaikka: Lahti

SISÄLLYSLUETTELO

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2015

Sisällys

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2015	1
Pankin liiketoiminta	3
Tulos	4
Tase.....	5
Vakavaraisuuden hallinta	10
Riskienhallinta	12
Hallinto ja henkilöstö	18
Yhteiskuntavastuu	21
Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat.....	21
Liiketoiminnan kehitys vuonna 2016.....	21
Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä	21
Tunnuslukujen laskentakaavat	22
Tilinpäätös.....	23
Helmi Säästöpankki Oy:n tuloslaskelma.....	23
Helmi Säästöpankki Oy:n tase	24
Helmi Säästöpankki Oy:n rahoituslaskelma.....	26
Liitetiedot.....	27
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	46
Tilinpäätösmerkintä	46
Tilintarkastuskertomus.....	47

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2015

Helmi Säästöpankki Oy on itsenäinen säästöpankki, joka on perustettu vuonna 2007. Vuosi 2015 oli pankin 9. toimintavuosi. Pankki toimii Päijät-Hämeen alueella. Pankin asiakaskunnasta pääosa on yksityisasiakkaita ja pienyrityksiä sekä maa- ja metsätalousyrittäjiä.

Helmi Säästöpankki Oy jatkaa Padasjoen Säästöpankin liiketoimintaa, joka siirtyi Helmi Säästöpankki Oy:lle 1.4.2007 alkaen. Liiketoiminnan luovutuksen yhteydessä vuonna 1902 perustettu Padasjoen Säästöpankki muuttui Padasjoen Säästöpankkisäätiöksi. Säätiö omistaa Helmi Säästöpankin osakekannasta 59 999 kpl ja Säästöpankkiliitto 1 kpl.

Pankin asiakasmäärä oli tilikauden päättyessä lähes 22 600. Pankilla on yhteensä 5 konttoria Lahdessa, Heinolassa, Padasjoella, Hollolassa ja Nastolassa.

Helmi Säästöpankki Oy kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään.

Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä

Säästöpankkiryhmä (jäljempänä myös ”Ryhmä”) on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, Keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiain, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuote-yhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsensäästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Ryhmän merkittävimmät tuote-yhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy sekä Sp-Koti Oy.

Helmi Säästöpankki Oy kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään (jäljempänä myös ”Yhteenliittymä”), johon kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto Osk, 23 säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj sekä Sp-Rahastoyhtiö Oy ja edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset. Säästöpankkien yhteenliittymän toiminta käynnistettiin 31.12.2014.

Toimintaympäristö

Suomen taloustilanne ja globaali talousnäkyvä

Vuoden 2015 aikana talouskasvu Euroopassa jatkui hitaana. Kehittyvien talouksien ja erityisesti Kiinan talouden hiipuminen vaikuttivat negatiivisesti myös Euroopan talousnäkyviin. Euroalueen toteutunut inflaatio ja inflaatio-odotukset pysyivät koko vuoden alhaisella tasolla, mikä osaltaan lisäsi painetta Euroopan keskuspankin suuntaan. EKP lisäsi vuoden aikana rahapoliittista elvytystään ja pyrki luomaan edellytykset luotonannon ja reaalityalouden kasvulle euroalueella.

Kasvunäkymien osalta oli edelleen havaittavissa eriytymistä Yhdysvaltojen ja muun maailman välillä. Yhdysvalloissa työmarkkinoiden positiivinen kehitys jatkui vuonna 2015 ja talouden kasvuvauhti antoi Yhdysvaltain keskuspankille mahdollisuuden nostaa ohjauskorkoaan. Euroopas-

sa finanssikriisistä elpyminen on toteutunut huomattavasti hitaammin työttömyyden ollessa edelleen korkealla tasolla. Euroalueen talouskasvu ei ole päässyt finanssikriisiä edeltävällä tasolle. Lisäksi euroalueen maiden välillä on merkittäviä eroja.

Suomen taloudellinen tilanne jatkui haastavana ja Suomi jäi muiden euromaiden jälkeen talouskasvun osalta. Suomen työttömyysasteen osalta vuonna 2016 ei ole nähtävissä nopeaa laskua ja yksityinen kulutus sekä kotitalouksien reaaliainiot tulevat pysymään vuoden 2015 tasolla. Jatkossa Suomen tilanteen kannalta keskeistä on tuottavuuden parantamiseen tähtäävät toimenpiteet sekä työmarkkinoiden rakenteen ja sopimuslainsäädännön uudistaminen. Suomen julkisen talouden velkaantumistahti ja rakenneuudistuksen läpiviennin hidastuminen voivat joutaa Suomen luottoluokituksen laskuun vuonna 2016.

Maailmankaupan hidastuminen heikensi vientiteollisuuden näkymiä, eikä euron kurssi suhteessa muihin kauppavaltuihin heikentynyt lopulta sitä tahtia kuin alkuvuodesta 2015 vielä odotettiin. Suomen tavaravienti laski merkittävästi vuoden 2015 aikana ja nopeaa muutosta parempaan ei ole odotettavissa tänäkään vuonna. EKP:n elvyttävä rahapolitiikka ja investointien kasvu euroalueella luovat kuitenkin edellytyksiä Suomen teollisuustuotannon asteittaiselle kasvulle. Investoinnit Suomeen kasvavat kuitenkin hitaasti talouden epävarmuustekijöiden vuoksi. Vuoden 2016 osalta yhtenä riskitekijänä ovat mahdollisten työtaistelutoimenpiteiden negatiiviset vaikutukset kansantalouteen ja teollisuustuotantoon. Kilpailukyvyn parantamiseen tähtäävät toimet ovat kuitenkin välttämättömiä talouden elpymisen kannalta.

Euroalueen hitaan kasvun, elvyttävän rahapolitiikan ja matalan inflaation vuoksi korkotaso pysyy alhaisella tasolla. Raaka-ainehintojen voimakas lasku ja palkkojen maltillinen nousu tulevat pitämään inflaatio-odotukset matalina Suomessa.

Globaalin talouden hidastumisesta huolimatta vuosi 2015 oli osakemarkkinoille hyvä Euroopassa ja Yhdysvalloissa. Eurooppalaisilla yrityslainamarkkinoilla vuosi oli hyvä sijoittajien kysynnän tukiessa yrityslainojen tuottoja. Vuoden 2016 osalta matala korkotaso ja maailmantalouden maltillinen elpyminen tulevat tukemaan niin osake- ja yrityslainamarkkinoita. Euroalueen ja Yhdysvaltojen eriytyminen rahapolitiikan suunnan osalta tulee kasvattamaan korkoeroa ja heikentämään euron arvoa suhteessa Yhdysvaltain dollariin.

Asuntomarkkinat Suomessa

Asuntomarkkinoiden vuosi 2015 oli huomattavasti tasaisempi kuin kaksi edeltävää vuotta ja myös vuoden sisällä tapahtuva vaihtelutrendi oli normaalimpi. Kokonaisuutena asuntomarkkinat päättyivät noin kolmen prosentin nousuun, mikä tarkoitti Suomessa yhteensä noin 57 000 asunto- ja kiinteistökauppaa vuonna 2015.

Asuntojen hinnoissa ei tapahtunut suuria muutoksia vuonna 2015, mikäli markkinaa tarkastellaan suurina kokonaisuuksina. Kuitenkin markkinoiden eriytyminen jatkui voimakkaana. Tämä tarkoittaa sitä, että asuntojen hinnoissa oli edelleen laskua taantuvilla ja muuttotappiollisilla markkinoilla. Voittajina taas olivat edelleen suuret kasvukeskukset sekä kehittyvien kaupunkien ydinalueet. Myös myyntiajat säilyivät edellisvuoden tasolla keskiarvon ollessa noin 70 vuorokautta.

Merkittävimpinä positiivisina ajureina asuntokaupalle olivat vuonna 2015 edullinen lainaraha ja sen saatavuuden parantuminen sekä kuluttajien luottamuksen hienoinen elpyminen. Haasteita tulevaisuuteen taas tuovat yleisen työllisyystilanteen kehittyminen sekä edelleen alhainen rakentamisen volyymi. Vuonna 2016 asuntomarkkinoiden odotetaan kokonaisuudessaan kasvavan 2–5 prosenttia ja hintojen nousevan 1–2 prosenttia koko maassa, mutta alueelliset erot kasvavat edelleen.

Kiinnitysluottopankin perustaminen

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on esittänyt Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluville Säästöpankeille kiinnitysluottopankin perustamista. Toimilupahakemus jätettiin Finanssivalvontaan joulukuussa 2015. Sp-Kiinnitysluottopankin tavoitteena on laskea liikkeeseen euromääräisiä, katettuja joukkolainoja (Covered Bond, CB). Sp-Kiinnitysluottopankki tulee kuulumaan Säästöpankkien yhteenliittymään ja tulee Säästöpankkiliitto osk:in jäsenpankiksi. Sen välittäjäpankkeina voi toimia vain Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat Säästöpankit.

Vakuusrahaston purkaminen

Säästöpankkien Vakuusrahaston purkaminen saatettiin päätökseen. Tilanteesta 15.2.2015 tehdyn tuloslaskelman ja taseen mukaan Säästöpankkien vakuusrahaston nettovarot olivat 24,4 miljoonaa euroa. Vakuusrahasto palautti joulukuussa 2014 varoja ennakkona 16,8 miljoonaa euroa, josta Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien pankkien osuus oli 13,8 miljoonaa euroa. Vakuusrahasto palautti vakuusrahaston jäsenpankeille loput varat (7,6 miljoonaa euroa) maaliskuussa 2015, josta Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien pankkien osuus oli 6,2 miljoonaa euroa.

Pankin liiketoiminta

Helmi Säästöpankki Oy:n liiketoiminnan kasvu ja tulos saavuttivat pankin liiketoimintasuunnitelmassaan tilikaudelle asettamat tavoitteet. Pankki keskittyi toimintasuunnitelmansa mukaisesti kasvattamaan asiakasliiketoiminnan volyyymia

Helmi Säästöpankki Oy harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen monipuolisia pankkipalveluja sekä oman taseensa kautta että välittää yhteistyökumppaneidensa tuotteita. Välitetyt tuotteet käsittävät luotto-, sijoitus- ja vakuutus tuotteita.

Välitetyt luotot koostuvat Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n kiinnitysluotoista, joiden määrä vuoden 2015 lopussa oli 7 419 tuhatta euroa. Aktia Hypoteekkipankki ei enää katsauskaudella ole myöntänyt uusia asuntoluottoja, vaan uuslainananto tapahtuu pankkien omista taseista. Pankilla on jälleenrahoitusvelvoite välittämiinsä kiinnitysluottoihin. Pankki on tilikauden aikana siirtänyt Aktia Hypoteekkipankki Oyj:stä 13 170 tuhatta euroa luottoja omaan taseeseen.

Sijoitustuotteina pankin tuotevalikoimaan kuuluvat Sp-Rahastoyhtiö Oy:n rahastot sekä Säästöpankkiryhmän osaketalletukset ja sijoitusobligaatit. Pankki tarjoaa asiakkailleen myös omaisuudenhoitopalvelua, jossa salkunhoitajana on Sp-Rahastoyhtiö Oy. Lisäksi pankki tarjoaa asiakkailleen osakevälityspalveluja. Vuoden lopussa asiakkailla oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä 57 768 tuhatta euroa.

Pankin välittämät eläke- ja henkivakuutus tuotteet tuottaa säästöpankkien omistama Sp-Henkivakuutus, joka tarjoaa pankin asiakkaille nykyaikaisia ja eri tilanteisiin sopivia vakuutus- säästämisen tuotteita. Valikoima sisältää mm. säästö- ja eläkevakuutukset, lainaturvan, kapitalisaatiosopimuksen ja varainhoitovakuutuksen.

Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja sen tehtävänä on myös varmistaa Säästöpankkiryhmän likviditeetti ja tukkuvarainhankinta. Säästöpankkien Keskuspankki hankkii rahoitusta ja operoi Säästöpankkiryhmän puolesta rahamarkkina- ja pääomamarkkinoilla ja hoitaa maksujen selvityksen ja huolehtii myös Ryhmän sisäisestä likviditeetin tasauksesta.

Kiinteistönvälittäjänä toimii säästöpankkien oma kiinteistönvälitysketju, jonka keskusyhtiönä on Sp-Koti Oy. Sp-Koti -ketju toimii franchising-periaatteella, jossa itsenäiset yhtiöt muodostavat

pankin kanssa yhteistyössä toimivan valtakunnallisen välittäjäketjun. Helmi Säästöpankki toimii yhteistyössä kolmen Sp-Koti -yrityksen kanssa.

Säästöpankin tarjoavat vakuutuksia verkkokaupassa, josta saa tavallisimmat henkilöasiakkaan vahinkovakuutuspalvelut. Vakuutuksenantajana toimii Suomen Vahinkovakuutus.

Helmi Säästöpankki Oy:n Kausalan palvelupisteen toiminta yhdistettiin Nastolan konttoriin joulukuussa 2015.

Tulos

Helmi Säästöpankki Oy:n liikevoitto oli 3 178 tuhatta euroa (3 059 tuhatta euroa vuonna 2014). Liikevoitto kasvoi edellisestä vuodesta 3,9 prosenttia. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiarvosta muodostui 1,1 prosenttia (1,2). Liiketuloksen hyvä kehitys ja taso johtuivat korkokatteiden, palkkiotuottojen ja muiden tuottojen kasvusta sekä arvonalennusten tavanomaista suuremmista palautuksista. Pankin kulu-tuotto -suhde oli 71,3 prosenttia (70,4).

Pankin keskeiset tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	01-12/2015	01-12/2014	Muutos-% *)	01-12/2013	Muutos-% **)
Korkokate	5 912	5 760	2,6	5 627	2,4
Nettopalkkiotuotot	2 700	2 447	10,3	2 324	5,3
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-174	-18	...	-279	93,6
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	1 301	774		1 232	-37,2
Suojauslaskennan nettotulos	1	6	-75,7	-8	...
Muut tuotot	868	681	27,4	454	50,1
Tuotot yhteensä	10 609	9 651	9,9	9 350	3,2
Henkilöstökulut	-3 197	-2 980	7,3	-2 853	4,4
Muut hallintokulut	-2 953	-2 404	22,8	-2 455	-2,1
Muut kulut	-1 413	-1 405	0,6	-1 229	14,4
Kulut yhteensä	-7 563	-6 789	11,4	-6 537	3,9
Kulu-tuotto -suhde	71,29	70,35		69,91	
Arvon alentumistappiot luotoista	132	198	-33,1	7	...
Liikevoitto	3 178	3 059	3,9	2 820	8,5
Tilikauden voitto	1 372	1 199	14,5	353	...
*) Muutos 2015-2014					
**) Muutos 2014-2013					

Pankin korkokatteeksi muodostui 5 912 tuhatta euroa (5 760). Korkokate kasvoi 2,6 prosentilla edelliseen tilikauteen verrattuna. Korkokatetta vahvistivat suojaavista korkojohdannaisista saadut korot, joiden määrä korkokatteessa oli 2 346 tuhatta euroa (2 177).

Korkotuottojen määrä oli 7 178 tuhatta euroa (5 613), jossa kasvua edellisvuodesta 1 566 tuhatta euroa. Korkotuotoista merkittävimmän osan muodostivat antolainauksen korkotuotot. Korkokulut olivat 1 266 tuhatta euroa (-148). Korkokulut kasvoivat edelliseen tilikauteen verrattuna 1 414 tuhatta euroa. Korkokulut koostuivat pääasiassa yleisön talletuksille maksetuista koroista.

Tilikauden 2015 aikana tehtiin käypää arvoa suojaavien koronvaihtosopimusten korkojen kirjauksiin liittyen kirjauskäytännön muutos, mikä vaikutti korkotuottojen ja –kulujen kasvuun. Aikaisemmin käypää arvoa suojaavien koronvaihtosopimusten korot kirjattiin nettona korkokuluihin. Muutoksen jälkeen korkovaihtosopimusten korkotuotot on kirjattu korkotuottoihin ja korkokulut korkokuluihin. Kirjauskäytännön muutos ei siis aiheuttanut muutosta korkokatteeseen.

Nettopalkkiotuotot olivat 2 700 tuhatta euroa (2 447). Tästä palkkiotuottojen osuus oli 3 142 tuhatta euroa (2 895) ja palkkiokulujen 442 tuhatta euroa (448). Palkkiotuottoihin sisältyy välitetyistä tuotteista saatuja palkkioita yhteensä 856 tuhatta euroa (630), josta välitetyistä kiinnitysluottopankin luotoista saadut palkkiot olivat -10 tuhatta euroa (-6) ja muista välitetyistä tuotteista 866 tuhatta euroa (636). Välitetyistä kiinnitysluotoista saadut palkkiot sisältyvät edellä esitettyihin lukuihin nettomääräisinä. Muista palkkiotuotoista merkittävimpiä olivat palkkiot antolainauksesta 527 tuhatta euroa (509), palkkiot maksuliikenteestä 1 425 tuhatta euroa (1 467), palkkiot omaisuuden hoidosta ja lainopillisista tehtävistä 173 tuhatta euroa (115). Nettopalkkiotuotot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 10,3 prosenttia.

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotoiksi muodostui -174 tuhatta euroa (-18).

Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot olivat 1 301 tuhatta euroa (774).

Suojauslaskennan nettotulos oli 1 tuhatta euroa (6). Erä muodostuu käypää arvoa suojaavien korkojohdannaisten ja suojattavien kohteiden käypien arvojen muutosten erotuksesta.

Muut tuotot sisältävät tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista, sijoituskiinteistöjen nettotuotot ja liiketoiminnan muut tuotot, yhteismäärältään 868 tuhatta euroa (681). Saadut osingot olivat 136 tuhatta euroa (62), jossa kasvua edellisvuoteen oli 74 tuhatta euroa. Sijoituskiinteistöjen nettotuotoksi muodostui 84 tuhatta euroa (82). Liiketoiminnan muut tuotot olivat myös vuonna 2015 kertaluontoisista tuottoeristä, mm. Säästöpankkien Vakuusrahaston purkamisesta johtuen tavanomaista suuremmat ja kasvoivat 648 tuhanteen euroon (537).

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 3 197 tuhatta euroa (2 980), mikä oli 217 tuhatta euroa suurempi kuin edellisenä vuonna.

Muut hallintokulut kasvoivat 2 953 tuhanteen euroon (2 404). Kulujen nousu johtui ensisijaisesti markkinointi- ja atk-kulujen kasvusta. Muut kulut, 1 413 tuhatta euroa (1 405), käsittävät poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 222 tuhatta euroa (163). Liiketoiminnan muut kulut pienenivät 4,1 prosenttia, 1 191 tuhanteen euroon (1 242).

Luotoista ja takauksista kirjattujen arvonalentumistappioiden nettomäärä tilikauden tuloksessa oli positiivinen eli -132 tuhatta euroa (-198), jossa vähennystä edellisvuodesta oli 66 tuhatta euroa. Arvonalentumistappioiden bruttomäärä oli 321 tuhatta euroa (524). Arvonalentumisten peruutuksia kirjattiin 35 tuhatta euroa (303) ja palautuksia aikaisemmin arvonalennuksiksi kirjatusta saamisista saatiin 419 tuhatta euroa (419).

Arvonalentumistappiot luotoista pysyivät edelleen vähäisinä arvonalennusten palautusten ja peruutusten ollessa arvonalennuskirjauksia suuremmat.

Tase

Pankin tase kasvoi vuoden 2015 aikana 7,3 prosenttia ja oli vuoden lopussa 286 452 tuhatta euroa (267 026). Taseessa olevien luottojen määrä oli 206 828 tuhatta euroa. Talletusten määrä oli 204 402 tuhatta euroa.

Helmi Säästöpankki Oy:n taseen keskeiset erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2015	31.12.2014	Muutos-% **)	31.12.2013	Muutos-% ***)
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	206 828	186 392	11,0	170 322	9,4
Luotot	206 828	186 392	11,0	170 322	9,4
Sijoitukset	62 723	62 675	0,1	61 249	2,3
Saamiset luottolaitoksilta	14 517	18 993	-23,6	13 738	38,3
Saamistodistukset	10 641	7 953	33,8	10 393	-23,5
Osakkeet ja osuudet	31 915	30 361	5,1	33 201	-8,6
Kiinteistöt	5 651	5 367	5,3	3 917	37,0
Johdannaissopimukset	12 732	14 753	-13,7	10 657	38,4
Johdannaissopimukset vastaavaa	12 728	14 753	-13,7	10 512	40,3
Johdannaissopimukset vastattavaa	4	0	...	145	...
Yleisön talletukset *)	204 402	202 096	1,1	194 562	3,9
Velat luottolaitoksille	25 419	8 394	...	799	...
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	10 662	11 100	-3,9	13 300	-16,5
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat *)	6 500	6 500	0,0	6 500	0,0
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	4 162	4 600	-9,5	6 800	-32,4
Oma pääoma	22 408	21 801	2,8	20 461	6,5
Tilinpäätössiirtojen kertymä	7 614	6 155	23,7	4 607	33,6
ROA %	1,0	1,1		1,1	
ROE %	10,3	10,8		11,3	
Omavaraisuusaste	9,9	10,0		9,7	
Vakavaraisuussuhde	18,01 %	15,23 %		21,09 %	
*) Luku ei sisällä suojauksesta johtuvaa käyvän arvon muutosta					
**) Muutos 2015-2014					
***) Muutos 2014-2013					

Luotonanto

Helmi Säästöpankki Oy:n luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 214 247 tuhatta euroa (212 055). Luotonanto sisältää pankin taseessa olevat luotot 206 828 tuhatta euroa (186 392) sekä pankin välittämät Aktia Hypoteekkipankin kiinnitysluotot, jotka eivät sisälly pankin taseeseen. Välitettyjen kiinnitysluottojen määrä vuoden lopussa oli 7 419 tuhatta euroa (25 663). Pankin valtion varoista välittämät luotot sisältyvät pankin taseeseen erään Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Niiden määrä vuoden lopussa oli 79 tuhatta euroa (96).

Mukaan luettuna välitetyt kiinnitysluotot luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 71 302 tuhatta euroa. Luotonannon nettolisäys oli 2 192 tuhatta euroa eli 1,0 prosenttia. Luotonannon maltilliseen kehitykseen vaikutti alhainen luottokysyntä.

Järjestämättömien saamisten määrä säilyi edelleen hyvin maltillisella tasolla.

Järjestämättömät saamiset olivat vuoden lopussa 658 tuhatta euroa (978) eli 321 tuhatta euroa pienemmät kuin vuotta aiemmin. Järjestämättömien saamisten määrä oli 0,3 prosenttia (0,5) kokonaisluotonannon ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin sisältyvien takausten yhteismäärästä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset, 1 922 tuhatta euroa (5 197) muodostuvat pääasiassa pankki- ja muista takauksista.

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 6 082 tuhatta euroa (5 833) koostuvat pääasiassa myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä kiinteistöihin, jotka sisältyvät tase-erään Aineelliset hyödykkeet. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa 2.8.

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 14 517 tuhatta euroa (18 993). Määrä oli 4 477 tuhatta euroa pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Talletukset ovat pääosin Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:ssä. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat rahamarkkina-arvopapereista ja joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 10 641 tuhatta euroa (7 953).

Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 31 915 tuhatta euroa (30 361). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuksien osuus oli 6 805 tuhatta euroa (6 259). Muiden osakkeiden ja rahasto-osuuksien osuus oli 25 110 tuhatta euroa (24 102) ja ne ovat pääosin korkorahastosijoituksia. Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa.

Pankin kiinteistöomaisuuden arvo taseessa oli 5 651 tuhatta euroa (5 367). Tästä omassa käytössä olevien kiinteistöjen arvo oli 2 563 tuhatta euroa (2 227) ja sijoituskiinteistöjen arvo 3 088 tuhatta euroa (3 140). Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 2.8.

Tilikauden aikana aktivoitiin taseeseen 440 tuhannella eurolla kiinteistöihin kohdistuvia perusrannusmenoja. Vuoden 2015 aikana pankki myi kiinteistöjä 13 tuhannen euron arvosta.

Johdannaissopimukset

Pankki käyttää johdannaissopimuksia korkoriskiensä suojaamiseen. Tilikauden päättyessä johdannaisten positiivinen käypä arvo taseen vastaavaa –puolella, tase-erässä Johdannaissopimukset, oli yhteensä 12 728 tuhatta euroa (14 753), josta käypää arvoa suojaavien johdannaisten osuus oli 12 728 tuhatta euroa (14 039) ja rahavirtaa suojaavien johdannaisten 0 tuhatta euroa (556). Taseen vastattavaa –puolella, tase-erässä Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat, johdannaisten negatiivinen käypä arvo yhteensä oli 4 tuhatta euroa (0). Pankki suojaasi käyvän arvon suojauksella avistaehtoista talletussalkkua Suojausinstrumenttina koronvaihtosopimukset sekä osaketalletusten arvomuutoksia osakeoptioilla.

Johdannaissopimukset eritellään liitetiedoissa 2.5. Vakavaraisuuslaskennassa johdannaiset sisältyvät luotto- ja vastapuoliriskin vakavaraisuusvaatimukseen.

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista. Talletusten määrä vuoden lopussa oli 204 402 tuhatta euroa (202 096). Talletukset kasvoivat vuoden aikana 2 306 tuhatta euroa eli 1,1 prosenttia.

Talletukset käyttö- ja säästämistileillä kasvoivat vuoden aikana 7 457 tuhatta euroa eli 4,7 prosenttia ja niiden määrä vuoden vaihteessa oli 164 541 tuhatta euroa (157 084). Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien vähennys oli 5 151 tuhatta euroa ja niitä oli vuoden vaihteessa 39 861 tuhatta euroa (45 012). Sijoittamistilien varojen vähentymiseen vaikutti varojen siirtyminen rahasto- ja vakuutussäästämiseen alhaisen korkotason vuoksi. Asiakkaiden sijoitukset pankin taseen ulkopuolisiin rahasto- ja vakuutussäästämiskäytäntöihin kasvoivat 10 900 tuhatta euroa eli 23,3 %.

Muut velat

Muut velat muodostuvat pääasiassa veloista luottolaitoksille ja liikkeeseen lasketuista velkakirjoista, joita ovat sijoitustodistukset, joukkovelkakirjalainat sekä debentuurit, joilla on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla veloilla.

Velat luottolaitoksille olivat 25 419 tuhatta euroa (8 394). Erä sisältää muiden luottolaitosten pankkiin tekemät talletukset sekä pankin muut velat muille luottolaitoksille, jotka olivat 4 726 tuhatta euroa (4 726). Muita velkoja ovat mm. repomyynnit, joiden määrä vuoden vaihteessa oli 4 726 tuhatta euroa (4 726). Velat Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:stä kasvoivat pankin jälleenaikaisissa Aktia Hypoteekkipankki Oyj:stä siirrettyjä asuntoluottoja omaan taseeseen.

Pankki laski liikkeeseen vuoden aikana debentuurilainoja 1 756 tuhatta euroa.. Tilikauden päättyessä liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä pankin taseessa oli yhteensä 10 662 tuhatta euroa (11 100), josta joukkovelkakirjalainoja 6 500 tuhatta euroa ja debentuurilainoja 4 162 tuhatta euroa.

Muut vieraan pääoman erät muodostuivat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 22 408 tuhatta euroa (21 801). Lisäystä edelliseen tilikauteen verrattuna oli 607 tuhatta euroa. Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli 1 067 tuhatta euroa (1 565). Määrä koostui rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksesta 0 tuhatta euroa (166) ja myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksesta 1 067 tuhatta euroa (1 399).

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 7 614 tuhatta euroa (6 155), josta luottotappiovaraus oli 7 614 tuhatta euroa (6 155). Vuonna 2015 luottotappiovarausta kasvatettiin 1 459 tuhatta euroa (kasvatettiin 1 548 tuhatta euroa), jonka jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 3,8 prosenttia saamisista. Varauksesta 446 tuhatta euroa on siirretty vararahastoon.

Keskinäinen vastuu

Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat keskusyhteisö, jäsenluottolaitokset, jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset ja sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet. Säästöpankkiliitto osk toimii yhteenliittymän keskusyhteisönä.

Keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitostensa veloista ja sitoumuksista yhteenliittymälain mukaisesti. Keskusyhteisö on velvollinen suorittamaan yhteenliittymälain mukaisesti tukitoimena jäsenluottolaitokselle määrän, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilän estämiseksi. Kes-

kusyhteisö vastaa jäsenluottolaitoksen niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista.

Jäsenluottolaitokset ovat velvollisia suorittamaan yhteenliittymälain säädetyin perustein keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena, taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna eräänntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta velalliseltaan.

Keskusyhteisöllä on velvollisuus yhteenliittymälain mukaisesti valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa ja antaa niille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperusteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Keskusyhteisöllä on oikeus vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettavaksi näiden yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

Vakuusrahasto ja talletussuoja

Helmi Säästöpankki Oy on kuulunut jäsenenä Säästöpankkien Vakuusrahastoon. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostamisen jälkeen sen jäsenpankeilla ei ollut enää tarvetta erilliselle vakuusrahastolle, koska vastaava tuki annettaisiin jäsenpankille yhteenliittymän keskusyhteisön kautta. Vakuusrahaston valtuuskunta päätti tämän vuoksi 16.10.2014, että rahasto puretaan kokonaan ja rahaston varat palautetaan jäsenpankeille. Rahaston toiminta päättyi, kun rahaston valtuuskunta hyväksyi purkamista koskeva lopputilityksen maaliskuussa 2015. Helmi Säästöpankki Oy:n osuus palautettavista varoista on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin vuosina 2014 ja 2015.

Rahoitusvakuusviranomaisesta annetun lain (1195/2014) mukaan talletuspankilla on velvollisuus kuulua talletussuojajärjestelmään ja maksaa talletussuojamaksua. Talletussuoja korvaa tallettajien varat, jos ne eivät ole käytettävissä luottolaitoksen jouduttua pysyviin maksuvaikeuksiin. Korvaus on enimmillään 100.000 euroa yhtä luottolaitosta kohden. Samaan talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä luottolaitokseksi. Tämä tarkoittaa, että yhdessä tai useammassa yhteenliittymään kuuluvassa talletuspankissa olevat varat korvataan yhteensä 100.000 euron enimmäismäärään asti. Säästöpankkien yhteenliittymä on tässä tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymä.

Pankin talletussuojamaksu oli tilikaudella 111 tuhatta euroa. Talletussuojasta vastaa vuoden 2015 alusta perustettu uusi viranomainen, Rahoitusvakuusvirasto. Vanha talletussuojarahasto hyvittää kuitenkin jäsenpankeilleen Rahoitusvakuusviraston vuodelle 2015 määrämät talletussuojamaksut siinä suhteessa kuin kukin Vanhan talletussuojarahaston jäsenpankit ovat vuosien kuluessa kartuttaneet rahastoa. Näin ollen talletussuojamaksulla ei ole pankille kuluvaikutusta tilikaudella 2015.

Sijoittajien turva

Helmi Säästöpankki Oy kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat.

Sijoittajien korvausrahaston tarkoituksena on sen jäsenenä olevien sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten korvausrahaston suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamisten turvaaminen. Korvausrahaston varoista korvataan sijoituspalveluyrityksen hallussa tai hallinnoitavana sijoituspalvelun tarjoamisen yhteydessä olevat suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamiset. Samalle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on yhdeksän kymmenesosaa sijoittajan samalta sijoituspalveluyritykseltä olevan saamisen määrästä, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvia pankkeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Vakavaraisuuden hallinta

Helmi Säästöpankki Oy on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoitaa riskinkantokykynsä vastaamaan pankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pankki toimii strategiansa mukaisesti vähittäispankkitoiminnassa. Toimimalla vain tällä liiketoiminta-alueella pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältävät riskit hallittavina ja toiminnan laatuun nähden pieninä. Helmi Säästöpankki Oy:n vakavaraisuuden hallinnasta vastaa pankin hallitus, joka myös määrittelee toimintaan liittyvät riskirajat. Pankin hallitus käy vuosittain läpi pankin vakavaraisuuden hallintaan liittyvät riskit, pääomasuunnitelman sekä riskeille asetetut rajat.

Vakavaraisuuden hallintaprosessissaan pankki laatii mm. tulos-, kasvu- ja vakavaraisuusennusteet. Ennusteiden perusteella pankki kartoittaa tarvittavat toimenpiteet, joilla liiketoimintastrategian mukainen vakavaraisuustaso kyetään ylläpitämään.

Omat varat ja vakavaraisuus

Helmi Säästöpankki Oy:n vakavaraisuus on vahvalla tasolla ja täyttää sekä 8 %:n vähimmäistason että lisäpääomavaatimukset. Vuoden 2015 alussa otettiin käyttöön sekä kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 % että muuttuva lisäpääomavaatimus, jonka viranomaiset voivat tarvittaessa asettaa 0 - 2,5 %:n tasolle. Vuonna 2015 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta ei asetettu.

Säästöpankki soveltaa vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Helmi Säästöpankki Oy julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuositteittain tehtävässä osavuositarkastuksessa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Säästöpankkiryhmä julkistaa Säästöpankkien yhteenliittymän ns. Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot tilinpäätöksessään. Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on luettavissa www.saastopankki.fi verkkopalvelussa.

Helmi Säästöpankki Oy:n omat varat yhteensä olivat 29 549 tuhatta euroa (24 047), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 13 127 tuhatta euroa (12 631). Ydinpääoma (CET1) määrä oli 27 577 tuhatta euroa. Ensisijaisten omien varojen määrä oli 27 577 tuhatta euroa (21 316). Toissijaiset omat varat olivat 1 972 tuhatta euroa (2 731).

Säästöpankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkiryhmän konsolidoituun tilinpäätökseen. Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Helmi Säästöpankin vakavaraisuussuhde säilyi edelleen hyvällä tasolla ja oli vuoden lopussa 18,01 prosenttia. Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin eriin oli 16,81 % (13,50 %).

Vakavaraisuuslaskennan pääerät, tuhatta euroa

	Emo	
	2015	2014*
Omat varat		
Ydinpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	28 499	26 559
Ydinpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut	-922	-5 243
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	27 577	21 316
Ensisijainen lisäpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	0	0
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut	0	0
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	0	0
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	27 577	21 316
Toissijainen pääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	1 975	2 752
Toissijaiseen pääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut	-3	-21
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	1 972	2 731
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	29 549	24 047
Riskipainotetut erät yhteensä	164 088	157 885
josta luotto- ja vastapuoliriskin osuus	128 287	120 084
josta vastuun arvonokaisuriski (CVA)	15 788	18 493
josta markkinariskin osuus (valuuttakurssiriski)	2 980	2 903
josta operatiivisen riskin osuus	17 033	16 405
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	16,81 %	13,50 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	16,81 %	13,50 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	18,01 %	15,23 %

*Vertailuvuoden luvut on esitetty 31.12.2014 voimassa olleen sääntelyn mukaan ja eivät sisällä Finanssivalvonnan myöntämiä lupia.

Helmi Säästöpankki Oy:n vakavaraisuuden kehitykseen vaikutti tuloksen lisäksi Säästöpankki-ryhmän sisäisten omistusosuuksien käsittely edellä kuvatulla tavalla.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 9,33 prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuuihin.

Vähimmäisomavaraisuusaste	2015	2014
Ensisijainen pääoma (T1)	27 577	22 788
Vastuut yhteensä	295 454	273 255
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	9,33 %	8,34 %

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa.

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittaukselle ja riskien rajaamiselle pankin kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomat tarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti sekä pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä pankin maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Riskienhallinta on osa pankin sisäistä valvontaa ja keskeinen osa pankin operatiivista toimintaa. Pankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskeeseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappioiden pankki huomioi tilinpäätöksessään riittäväillä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Pankin hallitus asettaa riskinottohalukkuuden tason hyväksymällä riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat riskilimiitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteutumista seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat eri riskialueille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskien seurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan järjestelmien tuottamia raportteja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitettujen järjestelmien sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Pankilla on seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamassa tehokas ja kattava sisäinen valvonta:

- riippumaton riskienvalvonta
- säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- sisäisen tarkastuksen toiminto

Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että pankin riskienhallinta on riittävällä tasolla suhteessa pankin liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin. Riskienvalvontatoiminnon tehtävänä on avustaa pankin hallitusta ja toimivaa johtoa riittävän riskienhallinnan järjestämisessä sekä toimivuuden ja tehokkuuden valvonnassa.

Compliance –toiminto varmistaa että pankissa noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä. Compliance – toiminnon vastuulla on valvoa että pankissa noudatetaan annettuja sisäisiä ohjeita, henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä muita rahoitusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita.

Pankin hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Pankin hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden ja keskusyhteisön hallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti. Pankin toimitusjohtaja ja muu johto vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja pankin oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menettelytapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Luottoriskit

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei todennäköisesti täytä sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta luottoriskiä (vastapuoliriskiä) voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista ja johdannaisopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä, takauksista.

Pankin hallitus ohjaa pankin luottoriskien hallintaa, siinä käytettäviä menetelmiä sekä niiden valvontaa ja raportointia vahvistamallaan luottoriskistrategialla, sen perusteella antamallaan luottoriskejä ja niiden hallintaa koskevilla muilla ohjeilla sekä asettamallaan riskilimiiteillä ja muilla seurantarajoilla.

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja luotonanto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja maaseutuyrittäjät sekä pienyritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on noin

78,2 % (75,3 %). Maaseutuyrittäjien osuus taseessa olevista luotoista on 5,5 % (5,2 %) ja muiden 16,3 % (19,5 %). Valtaosa, 77,0 % (76,6 %), pankin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Henkilöasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi rakentuu paikallispankin hyvään asiakastuntemukseen ja sen pohjalta tehtävään arviointiin asiakkaan maksukyvyistä. Luotonmyöntö perustuu ensisijaisesti asiakkaan riittävään luotonhoitokykyyn. Asiakkaan maksukyky, aiempi maksukäyttäytyminen, hakemuksen luottoluokitus ja tarjottujen vakuuksien luototusaste muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle. Olemassa olevat luotot luokitellaan käyttäytymisscoring -mallilla, joka huomioi asiakkaan maksukäyttäytymisen muutokset.

Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin rahoitusjohdolle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista, joita vastaan luottoa voidaan myöntää.

Luottoriskiä arvioidaan jatkuvasti seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti asiakasvastuista ja järjestämättömistä luotoista. Raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät EU:n vakavaraisuusasetuksen asettaman rajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Pankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella pankin vuositulostasoon ja riskikantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voi aiheutua sisään tulevien ja ulos menevien kassavirtojen hallitsemattomuudesta ja/tai ennakoimattomuudesta. Likviditeettiriskiksi voidaan määritellä myös tarvittavan jälleenrahoituksen kustannusten hallitsematon nousu. Likviditeettiriski voidaan tarkemmin jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin. Pankin liiketoiminta on talletuspankkitoimintaa johon keskeisenä osana kuuluu maturiteettitransformaation kautta tuleva rahoitusriski. Liiketoiminnan perustana on pankin asiakkailtaan vastaanottamat talletukset, joilla rahoitetaan kohdeasiakkaille myönnettävää luotonantoa.

Hallituksella on kokonaisvastuu likviditeettiriskistrategiasta, riskinottotason linjauksesta ja likviditeettiriskin hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät likviditeettiriskin tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväksyy likviditeettistrategian ja muun ohjeistuksen sekä asettaa likviditeettiriskin seurannalle limiitit ja muut seurantarajat.

Helmi Säästöpankki Oy hankkii tarvitsemansa jälleenrahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleenrahoituksesta on avistaehtoista jakautuen lähes 19 700 tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on pidentää jälleenrahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

Pankki pitää maksuvalmiutensa hyvänä sijoittamalla likvidit varat pääosin jälkimarkkinakelpoisiin rahoitusinstrumentteihin ja lyhytaikaisiin talletuksiin muihin rahalaitokseen. Pankin taseessa olevista luotoista on 5,0 % (5,9 %) luotoissa, joiden luottoaika on yli 20 vuotta. Vuoden 2015 aikana pankin rahoitusasema pysyi vakaana.

Markkinariski

Markkinariskejä syntyy pankin rahoitustaseista, joka koostuu anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenahtoksesta sekä sijoitus- ja likviditeettisalkuista.

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Pankin merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon että tuloarvon kautta. Rahoitustaseen korkoriskin hallinnan periaatteet on kuvattu alla kohdassa rahoitustaseen korkoriski. Pankin liiketoimintaan ei lähtökohtaisesti kuulu kaupankäynti omaan lukuun tai asiakaskaupankäynti. Johdannaisten käyttö on rajoitettu suojaustarkoitukseen.

Kaupankäyntitoiminnassa korkojen muutos aiheuttaa markkinariskin toteutumisen arvopapereiden markkina-arvon muutoksena. Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Pankin tavoitteena arvopaperisijoituksissa on hankkia tuotto-riskisuhteeltaan kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Sijoitus- ja likviditeettisalkun markkinariski muodostuu sijoituskohteen hinta-, korko- ja valuuttariskistä. Osakekurssien, korkojen ja valuuttojen muutokset vaikuttavat sijoitussalkun omistuksen arvoon ja sitä kautta tuottoon. Sijoitussalkun markkinariskiä mitataan ja seurataan mm. omaisuusluokittain, sijoituslajeittain ja vastapuolittain. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti sijoitussalkun position kehitys ja suurimmat vastapuolet.

Pankki sijoittaa arvopapereihin vain siten, että kurssimuutosten tulosvaikutus ei vaaranna pankin vakavaraisuutta tai kannattavuutta. Tilinpäätöshetkellä pankin tulokseen sisältyi arvopapereista kirjattuja realisoitumattomia arvonmuutoksia nettomäärältään - 11 tuhatta euroa (-169). Lisäksi realisoitumattomia arvomuutoksia sisältyy käyvän arvon rahastoon, määrältään 1 067 tuhatta euroa (1 565), josta rahavirran suojauksessa käytettävien johdannaisten arvonmuutos oli 0 tuhatta euroa (166) ja myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutos 1 067 tuhatta euroa (1 399). Arvopapereiden realisoitumattomista arvonmuutoksista aiheutuva vaikutus pankin omiin varoihin oli 1 056 tuhatta euroa (1 395), mikä on 3,6 % (5,8 %) pankin omista varoista tilikauden päättyessä. Pankilla ei ole arvopapereihin liittyvää koko toiminnan selvitysriskistä aiheutuvaa vähimmäisvakavaraisuusvaatimusta.

Sijoitusten hajauttamisella vähennetään yksittäisistä sijoituksista aiheutuvaa keskittyneisyysriskiä. Hallituksen vahvistamassa sijoitustoiminnan ohjeessa on asetettu rajat pankin sijoituksista osakkeisiin ja osuuksiin.

Rahoitustaseen korkoriski

Pankin merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon että tuloarvon kautta. Pankin liiketoiminta on vähittäispankkitoimintaa, johon olennaisena osana kuuluu korkoriski. Korkoriskiä syntyy pankin rahoitustaseista, jotka koostuvat anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenahtoksesta sekä sijoitus- ja likviditeettisalkuista. Pankin kaupankäyntivarastot ovat vakavaraisuusasetuksessa määritellyjä ns. pieniä kaupankäyntivarastoja, joiden korkoriskipositiot ovat vähäisiä.

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten haitallista vaikutusta pankkitoiminnan taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon (nykyarvoriski) tai korkokatteeseen (tuloriski). Korkoriski voidaan edelleen jakaa seuraaviin riskilajeihin:

- korkokäyräriski, joka syntyy korkokäyrän muutosten vaikutuksena varojen ja velkojen tulevaisuuden kassavirtojen nykyarvoon
- uudelleenhinnoitteluriski, joka syntyy kiinteäkorkoisten erien osalta maturiteettien eriaikaisuudesta ja vaihtuvakorkoisten erien osalta varojen ja velkojen eriaikaisesta uudelleenhinnoittelusta
- korkoperusteriski, joka syntyy varojen ja velkojen erilaisista korkoperusteista
- optionaalisuusriski, joka syntyy itsenäisistä ja kytketyistä optioista, joissa päätös toteutuksesta voi riippua koroista. Tällaisia ovat mm. joukkovelkakirjoissa kytketyt osto- tai myyntioptiot sekä oikeus lainan takaisinmaksuun tai talletuksen nostoon ennaikaisesti ilman korvausta.

Korkoriskien hallinnan tavoitteena on pankin korkokatteen ja nykyarvon vakauttaminen tasolle, jossa pankin liiketoiminta on kannattavaa, sekä niiden vaihtelun rajoittaminen siten, että pankin vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaissakaan korkoympäristön muutoksissa. Pankin riskinottohalukkuus korkoriskin osalta kuvataan pankin hallituksen asettamilla korkoriskilimiiteillä. Korkoriskiä voidaan hallita muokkaamalla tuote- ja taserakennetta, suunnittelemalla sijoitusten ja liikkeeseenlaskujen korkosidonnaisuutta ja maturiteettia sekä tekemällä suojaavia korkojohdannaisia.

Pankki käyttää aktiivisesti korkokatteen suojaamisessa korkojohdannaisia: korko-optioita ja koronvaihtosopimuksia. Johdannaisten korkoriskiä seurataan erikseen sekä nykyarvo- että tuloriskilaskennassa.

Pankin korkoriskiä mitataan kuukausittain sekä korkokatteen että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvomenetelmässä mitataan kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttuessa ja kunkin tase-erän markkina-arvon odotetaan muodostuvan kyseisen instrumentin luomien rahavirtojen nykyarvona. Tuloriskimallissa ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden horisontilla markkinakorkojen muuttuessa.

Pankin hallitus on myöntänyt toimivalle johdolle valtuudet suojaavien johdannaisten käyttöön. Korkoriskiään pienentääkseen pankki käyttää suojaavia johdannaissopimuksia, joiden käytöstä on tehty tarkempaa selkoa kohdassa johdannaissopimukset

Pankki käyttää korkoriskin mittaamisessa taseanalyysia, joka mittaa termiinikorkojen yhden ja kahden prosenttiyksikön muutosten vaikutusta tulevien 1 - 60 kk:n korkokatteen ennustukseen. Ennuste lasketaan raportointihetkellä markkinoilta saatavilla termiinikoroilla seuraaville viidelle vuodelle. Avoimen korkoriskin määrää mitataan korkoherkkyydellä, joka huomioi edellä mainittujen korkoshokkien vaikutuksen korkokatteeseen tulevina vuosina. Korkotason muuttuessa +/- yhdellä prosenttiyksiköllä pankin korkoriski oli 31.12.2015 -1 % / + 3 % 12 kk:n korkokatteesta. Kahden prosenttiyksikön muutoksella pankin korkoriski olisi vastaavasti -1 % / +5 % 12 kk:n korkokatteesta. Korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.

Johdannaissopimukset

Pankki suojaa korollisia velkojaan korkojen muutoksia vastaan korkojohdannaisilla ja soveltaa niihin suojauslaskentaa koskevia määräyksiä sekä seuraa säännöllisesti suojausten tehokkuutta. Johdannaiset eritellään liitetiedossa 2.5. Pankki seuraa kuukausittain johdannaisiin liittyviä riskejä kuten johdannaisten käyvän arvon muutoksia verrattuna korkokäyrän muutoksiin sekä muutoksia pankin taseasemassa ja korkokatteen herkkyydessä koronmuutoksille.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuus on arvioitu ja tilinpäätöksessä arvostettu pääosin tuottoarvomenetelmällä. Markkinaperusteista tuottovaadetta asetettaessa on otettu huomioon kiinteistökohteen sijainti, kunto, käyttötarkoitus ja markkinanäkymät. Tuottoarvomenetelmän lisäksi erityisesti asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa on käytetty kauppahintamenetelmää. Pankin kiinteistöriskiä seurataan säännöllisesti hallitukselle tehtävällä raportoinnilla, jossa raportoidaan kiinteistöjen tuotot, sitoutuneet pääomat, vuokrausasteet ja kiinteistöjen tuotto prosentit.

Kiinteistöomaisuuden arvo on vähäinen verrattuna pankin taseeseen ja pankin omiin pääomiin eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta pankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot on kuvattu liitetiedossa 2.8. (pois lukien aineettomiin hyödykkeisiin kirjatut aktivoinnit).

Pankin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöshetkellä 2 563 tuhatta euroa (2 227). Sijoituskiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma väheni verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 3 418 (4 233) tuhatta euroa, mikä on 1 prosenttia pankin taseen loppusummasta.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuuden nettotuotto on 7,15 prosenttia (7,19). Nettotuotolla tarkoitetaan kiinteistökohteen tuottoa suhteessa siihen sitoutuneeseen pääomaan. Nettotuotossa on huomioitu allekirjoitettujen vuokrasopimusten perusteella odotettavissa oleva tuotto.

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Myös luotto- ja kaupankäyntiprosessien eri vaiheisiin sisältyy sekä operatiivisia riskejä että luotto-, likviditeetti- ja markkinariskejä, joita on arvioitu ryhmätason operatiivisten riskien arvioinnissa. Strategiset riskit on tässä rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle.

Pankin liiketoiminnassa noudatetaan voimassa olevia lain säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssialan Keskusliitossa vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä sekä operatiivisten riskien hallinnan periaatteita ja järjestämistä samoin kuin muita ryhmän sisäisiä ohjeita.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu pankkiliiketoiminnan operatiivisesta riskistä, riskinotto-son linjauksesta ja operatiivisten riskien hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväksyy operatiivisten riskien hallinnan periaatteet ja keskeiset operatiiviset ohjeet.

Merkittävimpiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi pankin jatkuvuussuunnitelmalla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin.

Operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomais määräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden, korvausvelvollisuuden asiakasta kohtaan tai menetetyn liikearvon riskiä. Pankkitoiminnassa noudatetaan pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakiomuotoisia sopimuksia laadittaessa käytetään lakiasiantuntijoita sekä tarvittaessa myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Säännösten noudattamisesta ja koordinoinnista vastaa compliance -toiminto. Compliance -toiminto varmistaa, että lainsäädäntöä, sekä viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan. Compliance -toiminnon vastuulla on myös valvoa, että annettuja sisäisiä ohjeita ja henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä myös muita rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita noudatetaan.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilahteluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan strategia- ja liiketoimintasuunnittelun kautta

Hallinto ja henkilöstö

Säästöpankkiosakeyhtiön varsinainen yhtiökokous pidettiin 20.4.2015. Yhtiökokouksessa käsiteltiin vuoden 2014 tilinpäätös. Hallituksen esitys voitonjaosta hyväksyttiin. Tilikauden tuloksesta jaettiin osinkoina 100 tuhatta euroa. Lisäksi yhtiökokous myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Helmi Säästöpankki Oy Oy:n hallitukseen kuuluu 7 jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Juha Viljamaa ja varapuheenjohtajana Pekka Siltala sekä toimitusjohtajana Risto Sepälä. Varatoimitusjohtajana on toiminut Kari Suutari. Hallitus kokoontui vuoden aikana 17 kertaa.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

jäsen	ammatti	jäsenyyden alkamisvuosi
Viljamaa Juha	yli-insinööri, <i>puheenjohtaja</i>	2005
Siltala Pekka	varainhoitaja, <i>varapuheenjohtaja</i>	2009
Kärkkäinen Anu	kongressipäällikkö	2011
Pessala Matti	rahoituspäällikkö	2008
Pieski Osmo	kaupunginjohtaja	2005
Simola Valteri	hallitusammattilainen	2008
Tähtinen Tuija	yrittysvalmentaja	2011

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 45 henkilöä, joista kokoaikaisia oli 44 (43) ja osa-aikaisia 1 (2) henkilöä. Lisäksi pitkillä perhe- tai muilla vapailta oli 2 (2) henkilöä. Henkilömäärä kasvoi vuoden aikana 1 henkilöllä. Henkilömäärä pysyi vuoden aikana ennallaan. Henkilökunnan keski-ikä oli tilinpäätöshetkellä 47 vuotta.

Helmi Säästöpankki haluaa varmistaa hyvän asiakaspalvelutason ja korkean asiakastytyvyyden panostamalla henkilökunnan kehittämiseen ja koulutukseen. Esimieskoulutusten lisäksi painopisteenä on ollut markkinointistrategian jalkauttaminen. Strategiaan pohjautuvan työkirjan avulla on koko henkilökunta osallistunut yhteisiin koulutuspalaveriin, joissa on avattu ja luotu yhteinen ymmärrys siitä, miten me yhdessä ja erikseen voimme luoda asiakkaillemme parasta palvelua ja erottautua markkinoilla. Antolainaus- ja sijoitusneuvontaosaamisen syventäminen on jatkuvaa toimintaa. Pankin asiantuntijoita osallistui myös kouluttajina Säästöpankkiryhmän sisäisiin koulutuksiin.

Pankin varsinaisena tilintarkastajana on toiminut Panu Juonala, KHT ja varatilintarkastajana Ernst & Young Oy KHT-yhteisö, päävastuullisena tilintarkastajana Otto Joki, KHT. Sisäinen tarkastus on ulkoistettu ja siitä on vastannut maaliskuun 2015 loppuun asti Taloushallintopalvelut Audit Partners A & T Oy. Huhtikuusta 2015 alkaen pankin sisäisestä tarkastuksesta on vastannut PricewaterhouseCoopers Oy.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Osakeyhtiömuotoisen säästöpankin varsinaisessa yhtiökokouksessa käsitellään edellisen vuoden tilinpäätös, voitonjako, vastuuvapauden myöntäminen sekä valitaan hallituksen jäsenet. Päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Lisäksi hallituksen tehtävänä on tehdä päätökset merkittävimmistä pankin liiketoimintaan liittyvistä asioista sekä valita pankille toimitusjohtaja. Hallituksen työskentely perustuu vahvistettuihin ohjeisiin. Pankin toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamisensa ohjeiden mukaisesti.

Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Finanssivalvonnan määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuus selvitys tehtävää vastaanottaessaan ja mikäli hänen aiemmasta arvioinnista on kulunut yli kolme vuotta.

Palkitsemisjärjestelmät

Säästöpankin palkitsemisessa noudatetaan Euroopan Unionin ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä sekä Finanssivalvonnan ohjeita. Henkilöstön ja johdon palkitsemisjärjestelmä perustuu voimassa olevaan lakiin, finanssialaa koskeviin säännöksiin ja suosituksiin sekä Suomen Corporate Governance -sääntöihin.

Säästöpankki noudattaa päätettäessä toimivan johdon ja henkilökunnan palkitsemisjärjestelmästä luottolaitoslain Hallinto- ja ohjausjärjestelmien 8. luku. Säästöpankissa ei kuitenkaan sovelleta Luottolaitoslain 8 luvun 9,11 ja 12 §:ien säännöksiä niihin palkkionsaajiin, joiden muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolta ei ylitä 50.000 euroa, eikä ylitä 100 %:ia palkkionsaajan kiinteän palkkion kokonaismäärästä.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjestelmä sisältää sekä palkitsemistavan että sen kehittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät prosessit. Palkitsemisjärjestelmää kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti yhteenliittymän kilpailukyvyyn, hyvän taloudellisen kehityksen, kannustavuuden, sitouttamisen sekä uusien pätevien henkilöiden saatavuuden turvaamiseksi.

Palkitsemisen periaatteet ovat liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukaisia sekä vastaa pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmä on pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja toteutetaan aina voimassa olevien riskienhallintaperiaatteiden puitteissa. Palkitsemi-

nen ei kannusta toiminnassa riskinottoon, joka ylittää pankin riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävänsä riskitason.

Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot ja edut hyväksyy pankin hallitus. Hallituksen jäsenille maksetaan vuosipalkkio sekä kokouskohtainen palkkio. Pankilla on käytössä koko henkilökuntaa koskeva vuosittain vahvistettava palkitsemisjärjestelmä sekä johtajasopimuksilla työskentelevien henkilöiden lyhyen aikavälin sitouttamis- ja palkitsemisjärjestelmä. Pankin sitouttamis- ja palkitsemisjärjestelmien tavoitteena on palkita henkilökunnan suorituksia pankin strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamisesta sekä osaltaan sitouttaa henkilöstöä pankkiin.

Osalla pankin henkilökunnasta on lisäeläkkeitä, jotka mahdollistavat kyseisten henkilöiden siirtymisen eläkkeelle lakisääteistä eläkeikää nuorempana. Eläkkeellesiirtymisaika on näissä sopimuksissa 60 – alimman lakisääteisen eläkeiän välillä. Lisäeläketurva voi perustua työehtosopimuksen, työsopimuksen tai johtajasopimuksen määräyksiin.

Palkitsemisen perusteena oleva kokonaiskompensaatio jakautuu kiinteään ja muuttuvaan palkanosaan. Muuttuva palkanosa käsittää sekä lyhyen että pitkän aikavälin palkitsemisen.

Mikäli muuttuvan palkkion määrä ylittää 50.000 euroa, huomioidaan että sen maksamisen on suoritettava muuna kuin käteissuorituksena. Yli 50.000 euron ylittäviä palkkioita varten on oltava ennen palkitsemiskauden alkua palkitsemisessä käytettävä sijoitusinstrumentti, mikä on vaihdettavissa joko ydinpääomaksi tai joiden kirjanpitoarvoa voidaan alentaa. Rahoitusvälineiden on heijastettava yrityksen oman pääoman tai luottokelpoisuuden muutoksia.

Jos henkilö on luokiteltu työtehtäviensä perusteella ryhmään, jonka ammatillisesta toiminnasta voi aiheutua jäsenluottolaitokselle tai yhtiölle merkittävää riskiä ("riskiprofiiliin vaikuttava henkilö"), ja jos hänelle aiotaan maksaa yli 50.000 vuosipalkkio, noudatetaan luottolaitoslaisissa määritettyä muuttuvien palkkioiden maksamisen lykkäämistä. Merkittävä osa vähintään 40 prosenttia määrittelystä muuttuvan palkkion kokonaismäärästä lykätään ja maksetaan aikaisintaan 3-5 vuoden kuluessa ansaintajaksosta. Lykkäysajan pituutta arvioitaessa otetaan huomioon henkilön riskiprofiili ja liiketoiminnan luonne.

Säästöpankissa on tunnistettu merkittävät riskinottajahenkilöt, jotka voivat vaikuttaa pankin riskiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa pankille merkittävää taloudellista riskiä.

Sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa, että Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen päättämiä palkitsemisjärjestelmiä on säästöpankissa noudatettu.

Pilari III:n mukaiset palkitsemista koskevat tiedot julkistetaan Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä. Tilinpäätös on luettavissa Säästöpankkiryhmän kotisivuilla.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen, josta säästöpankit omistavat enemmistön. Pankin kirjanpito hoidetaan Samlinkin täysin omistamassa Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä. Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja ja rahahuollossa Automatia Pankkiautomaatit Oy:n rahahuoltojärjestelmää. Lisäksi pankki käyttää Loomis Suomi Oy:n ja G4S Cash Solutions Oy:n rahanlaskentapalveluita.

Helmi Säästöpankki Oy on osakkaana SP Taustataiturit Oy:ssä, joka tuottaa omistajapankeilleen keskitettyjä palveluja mm. luottoasiakirjatuotantoon sekä maksupalveluun. Pankki on keskittänyt pääosan likvidien varojen hoidosta Sp-Rahastoyhtiö Oy:n varainhoitoon. Palkanlaskenta on ulkoistettu Silta Oy:lle.

Yhteiskuntavastuu

Helmi Säästöpankki Oy:n yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan pankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Paikallispankkina Helmi Säästöpankki Oyille on tärkeää kantaa omalta osaltaan vastuunsa ympäröivästä yhteiskunnasta. Helmi Säästöpankki Oy huolehtii työnantajavelvoitteiden noudattamisesta. Pankin tuloksesta maksettiin vuonna 2015 yhteisöjen tuloveroa 348 tuhatta euroa.

Pankin omistaja, yleishyödyllinen Padasjoen Säästöpankkisäätiö, tukee pankista saamallaan osingolla 100 tuhatta euroa, muun muassa Päijät-Hämeen elinvoimaisuutta jakamalla avustuksia ja apurahoja pääosin kolmannelle sektorille esim. nuoriso- ja vanhustyölle.

Säästöpankit järjestivät Säästäväisyysviikolla Facebook-äänestyksen Säästöpankkien paikallisyhteisöille antaman tuen kohdentamisesta. Pankkikohtaisten äänestysten mukaisesti säästöpankit päättivät jakaa vuodelta 2015 arviolta 430 tuhatta euroa.

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2016

Yleisestä taloustilanteesta johtuen pankin liiketoiminnan arvioidaan kasvavan maltillisesti. Pankin korkokate säilynee lähes edellisvuoden tasolla, mitä tukee pankin toteuttamat pitkäaikaiset korkosuojuukset. Pankin liikevoiton arvioidaan laskevan, koska vuoden 2016 liiketulokseen ei odoteta sisältyvän normaalista poikkeavia kertaeriä. Lisäksi pankki kasvattaa panostustaan palveluiden kehittämiseen. Liiketuloksen ennakoitaan kuitenkin säilyvän edelleen hyvällä paikallispankkitasolla.

Pankki ennakoi järjestämättömien luottojen ja arvonalennusten määrän pysyvän alhaisella tasolla sekä vakavaraisuuden säilyvän hyvänä.

Suomen talouskehitykseen vuodelle 2016 sisältyy merkittäviä uhkakuvia; taloustilanne näyttää vaikealta, talouskasvu käynnistyy hitaasti ja korot säilynevät vielä pitkään alhaisella tasolla. Talouden kehitys nykyistä perusennustetta merkittävästi huonompaan suuntaan tai raha- ja finanssimarkkinoiden vakava häiriintyminen voi heikentää pankin edellä esittämää liiketoiminnan kehitysennustetta. Pitkään, usean vuoden mittaiseen alhaisten korkojen kauteen pankki on kuitenkin varautunut korkosuojuuksilla, jotka parantavat pankin korkokatetta matalien markkinakorkojen tilanteessa.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Helmi Säästöpankki Oy:n voitonjakokelpoiset varat ovat 15 894 420,00 euroa, josta tilikauden voitto on 1 372 253,08 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto käytetään seuraavasti:

- jaetaan osinkona	100 000,00 euroa
- jätetään omaan pääomaan	15 794 420,00 euroa
Yhteensä	15 894 420,00 euroa

Pankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Kulu-tuotto -suhde, %

Hallintokulut + poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista
hyödykkeistä + liiketoiminnan muut kulut x 100
 Korkokate + tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista + nettopalkkiotuotot
 + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + myytävissä olevien
 rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotulos + sijoituskiinteistöjen
 nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Oman pääoman tuotto (ROE)

Liikevoitto/-tappio - Tuloverot * 100
 Oma pääoma ja vähemmistön osuus + tilinpäätös-
 siirtojen kertymä laskennallisella verovelalla
 vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Koko pääoman tuotto (ROA)

Liikevoitto/-tappio - Tuloverot * 100
 Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste

Oma pääoma ja vähemmistön osuus + Tilinpäätössiirtojen kertymä
laskennallisella verovelalla vähennettynä * 100
 Taseen loppusumma

Vakavaraisuussuhde

Omat varat yhteensä * 8 %
 Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä

Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Ydinpääoma (CET1) * 8 %
 Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä

Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Ensisijainen pääoma (T1) * 8 %
 Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä

Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Omat varat yhteensä (TC) * 8 %
 Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä

Tilinpäätös

Helmi Säästöpankki Oy:n tuloslaskelma

		1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
		eur	eur
Korkotuotot	(1.1)	7 178 496,72	5 612 550,51
Korkokulut	(1.1)	-1 266 400,51	147 616,36
KORKOKATE		5 912 096,21	5 760 166,87
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	(1.2)	136 235,26	61 857,93
Palkkiotuotot	(1.3)	3 142 368,37	2 894 675,33
Palkkiokulut	(1.3)	-441 990,43	-447 505,13
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	(1.4)	-174 392,41	-17 737,60
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	(1.5)	1 301 106,80	774 156,62
Suojauslaskennan nettotulos	(1.6)	1 353,72	5 570,03
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	(1.7)	83 974,40	82 379,52
Liiketoiminnan muut tuotot	(1.8)	647 938,59	537 116,38
Hallintokulut		-6 149 678,00	-5 384 182,65
Henkilöstökulut	(1.9)	-3 196 604,41	-2 979 885,70
Muut hallintokulut	(1.10)	-2 953 073,59	-2 404 296,95
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	(1.11)	-222 236,26	-163 487,26
Liiketoiminnan muut kulut	(1.8)	-1 190 777,27	-1 241 762,12
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	(1.12)	132 356,86	197 988,42
LIIKEVOITTO		3 178 355,84	3 059 236,34
Tilinpäätössierrot		-1 458 573,00	-1 548 405,03
Tuloverot		-347 529,76	-312 013,21
VARSAISEN TOIMINNAN VOITTO VEROJEN JÄLKEEN		1 372 253,08	1 198 818,10
TILIKAUDEN VOITTO		1 372 253,08	1 198 818,10

Helmi Säästöpankki Oy:n tase

VASTAAVAA

		31.12.2015	31.12.2014
		eur	eur
Käteiset varat		1 110 732,55	999 906,54
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		8 982 645,00	5 756 027,50
Saamiset luottolaitoksilta	(2.1)	14 516 697,44	18 993 459,56
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(2.2)	206 828 229,93	186 392 279,58
Saamistodistukset	(2.3)	1 658 535,00	2 197 357,50
Muilta		1 658 535,00	2 197 357,50
Osakkeet ja osuudet	(2.4)	31 914 587,17	30 361 472,78
Johdannaissopimukset	(2.5)	12 728 106,97	14 752 725,67
Aineettomat hyödykkeet	(2.7)	539 869,38	30 954,86
Aineelliset hyödykkeet		5 608 899,23	5 604 985,88
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	(2.8)	3 085 788,21	3 134 311,91
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	(2.8)	2 180 240,99	2 215 042,55
Muut aineelliset hyödykkeet		342 870,03	255 631,42
Muut varat	(2.10)	49 350,36	60 650,45
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(2.11)	2 491 633,20	1 858 011,55
Laskennalliset verosaamiset	(2.18)	22 749,48	18 420,47
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>286 452 035,71</u>	<u>267 026 252,34</u>

VASTATTAVAA

		31.12.2015	31.12.2014
		eur	eur
VIERAS PÄÄOMA			
Velat luottolaitoksille	(2.12)	25 418 968,57	8 393 541,21
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	(2.13)	217 061 382,09	216 084 737,05
Talletukset		216 982 066,49	215 989 022,85
Muut velat		79 315,60	95 714,20
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	(2.14)	6 500 000,00	6 500 000,00
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	(2.5)	3 588,34	0,00
Muut velat	(2.15)	1 730 129,15	1 673 125,73
Siirtovelat ja saadut ennakot	(2.16)	1 264 962,34	1 409 213,41
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	(2.17)	4 162 000,00	4 600 000,00
Laskennalliset verovelat	(2.18)	289 563,30	409 552,48
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		256 430 593,79	239 070 169,88
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Vapaaehtoiset varaukset		7 613 843,04	6 155 270,04
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ		7 613 843,04	6 155 270,04
OMA PÄÄOMA (2.22)			
Osakepääoma		5 000 000,00	5 000 000,00
Muut sidotut rahastot		1 513 178,88	2 010 451,59
Vararahasto		445 923,55	445 923,55
Käyvän arvon rahasto		1 067 255,33	1 564 528,04
Vapaat rahastot		14 522 166,92	13 423 348,82
Muut rahastot		14 522 166,92	13 423 348,82
Edellisten tilikausien voitto		0,00	168 193,91
Tilikauden voitto		1 372 253,08	1 198 818,10
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		22 407 598,88	21 800 812,42
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		286 452 035,71	267 026 252,34

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKSET

		31.12.2015	31.12.2014
		eur	eur
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		1 922 221,74	5 196 893,68
Takaukset ja pantit		1 569 402,95	4 487 074,89
Muut		352 818,79	709 818,79
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		6 081 676,45	5 833 418,86
Muut		6 081 676,45	5 833 418,86

Helmi Säästöpankki Oy:n rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
	eur	eur
Liiketoiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan voitto verojen jälkeen	1 372 253,08	1 198 818,10
Tilikauden oikaisut	2 021 430,62	2 113 171,03
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-21 287 928,44	-13 058 182,79
Saamistodistukset	-2 641 137,20	1 760 535,59
Saamiset luottolaitoksilta	3 551 383,11	-4 470 950,50
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	-20 435 950,35	-16 070 022,56
Osakkeet ja osuudet	-1 618 061,58	5 210 027,32
Muut varat	-144 162,42	512 227,36
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	19 200 226,13	14 968 014,12
Velat luottolaitoksille	17 025 427,36	7 594 315,70
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 258 622,97	7 497 485,56
Muut velat	-83 824,20	-123 787,14
Maksetut tuloverot	-381 179,21	-81 455,57
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	924 802,18	5 140 364,89
Investointien rahavirta		
Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarat, vähennykset	0,00	1 000 000,00
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, lisäykset	-395 872,60	-1 554 313,27
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-845 408,05	-1 634 964,48
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	39 925,47	50 215,50
Investointien rahavirta yhteensä	-1 201 355,18	-2 139 062,25
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	1 762 000,00	0,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-2 200 000,00	-2 200 000,00
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-100 000,00	-100 000,00
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-538 000,00	-2 300 000,00
Rahavarojen nettomuutos	-814 553,00	701 302,64
Rahavarat tilikauden alussa	5 744 658,60	5 043 355,96
Rahavarat tilikauden lopussa	4 930 105,60	5 744 658,60
Rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Käteiset varat	1 110 732,55	999 906,54
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	3 819 373,05	4 744 752,06
Yhteensä	4 930 105,60	5 744 658,60
Lisätiedot rahoituslaskelmaan:		
Saadut korot	6 729 421,68	5 842 074,34
Maksetut korot	1 324 884,90	-61 173,51
Saadut osingot	136 235,26	61 857,93
Tilikauden oikaisut:		
Tilinpäätössiirrot	1 458 573,00	1 548 405,03
Tuloslaskelman verot	347 529,76	312 013,21
Käyvän arvon muutokset	-1 255,90	60 716,97
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	299 770,08	205 659,28
Muut oikaisut	-83 186,32	-13 623,46
Yhteensä	2 021 430,62	2 113 171,03

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Helmi Säästöpankki Oy kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä on säästöpankkien ja keskusyhteisönä toimivan Säästöpankkiliiton sekä niiden tytär- ja osakkuusyhteisöjen muodostama finanssiryhmä. Säästöpankit ovat itsenäisiä, alueellisia ja paikallisia pankkeja. Säästöpankkien tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuoteyhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Ryhmän merkittävimmät tuoteyhtiöt ovat Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 23 säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj sekä Sp-Rahastoyhtiö Oy ja edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Koti Oy ja Säästöpankkien Holding Oy. Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Säästöpankkiryhmä ei muodosta kirjanpitolaissa määriteltyä konsernia eikä luottolaitostoinnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsenosuuspankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä ns. laskentateknistä emoyhtiötä.

Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä säädetään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös. Yhdistelty tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö Säästöpankkiliitto osk:n ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Yhdistelty tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmä-kokonaisuudesta. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta. Yhdisteltyä tilinpäätöstä varten Säästöpankkiryhmässä sovelletaan yhtenäisiä tilinpäätösperiaatteita. Jäljennös Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa internet osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Linnoitustie 9, 02600 Espoo.

Pankit laativat erillistilinpäätöksensä kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen (698/2014) sekä Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 1/2013 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti.

Konsernitilinpäätös

Luottolaitoslain 12 luku 10 §:n perusteella tytär-, osakkuus- ja yhteisyritykset, joiden taseen loppusumma on alle yksi prosentti emopankin taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, voidaan jättää konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle. Tytäryrityksillä ei ole olennaista vaikutusta konsernin tulokseen eikä taseeseen, joten pankin tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin.

Arvostuksessa syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmassa valuuttatoiminnan nettotuottoihin.

Rahoitusinstrumentit

Luokittelu

Rahoitusvarat on tilinpäätöksessä luokiteltu luokiteltu Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet 1/2013 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti neljään arvostusluokkaan:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
- Myytävissä olevat rahoitusvarat
- Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset
- Lainat ja muut saamiset.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin on luokiteltu yhdistelmäinstrumentit, jotka sisältävät kytketyn johdannaisen, jota ei ole erotettu pääsopimuksesta sekä muut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat. Lisäksi tähän luokkaan on luokiteltu johdannaiset, jotka on tehty suojaamistarkoituksessa, mutta joihin ei sovelleta suojauslaskentaa

Pankilla ei ole eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia.

Lainat ja muut saamiset ryhmään on luokiteltu saamiset, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia eikä niitä noteerata julkisesti toimivilla markkinoilla.

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin on luokiteltu rahoitusvarat, joita ei ole luokiteltu edellä kuvattuihin arvostusluokkiin.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit on kirjattu kirjanpitoon kaupantekopäivän mukaisesti ja ne sisältyvät tase-eriin Saamistodistukset ja Osakkeet ja osuudet.

Rahoitusvelat jaetaan kahteen arvostusluokkaan:

- Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvelkoihin
- Muihin rahoitusvelkoihin.

Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvelkoja. Kaikki rahoitusvelat on siten luokiteltu Muihin rahoitusvelkoihin.

Arvostaminen

Rahoitusvarat on merkitty taseeseen joko käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuon. Johdannaissopimuksia lukuun ottamatta rahoitusvelat on merkitty taseeseen jaksotettuun hankintamenuon.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokiteltujen erien käyvän arvon muutokset on kirjattu suoraan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan nettotuotot.

Myytävissä olevat rahoitusvarat on arvostettu käypään arvoon. Niiden käyvän arvon muutokset laskennallisilla veroilla oikaistuna on kirjattu omaan pääomaan muodostettuun käyvän arvon

rahastoon. Ulkomaan rahan määräisistä eristä johtuvia kurssivoittoja ja -tappioita ei kirjata käyvän arvon rahastoon vaan suoraan tulokseen. Käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen, kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuuserä myydään tai muuten kirjataan pois taseesta.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty niiden hankintamenoa silloin, kuin käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittellä. Saamistodistusten käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia, jos saamistodistuksella on julkinen hintanoteeraus tai sen puuttuessa saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattua nykyarvoa tai arvoa, joka on laskettu muuta yleisesti hyväksytyä arvostusmallia tai –menetelmää käyttäen.

Tytär- ja omistusyhteisyritysten osakkeet ja osuudet on kirjattu hankintamenoon tai arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenoon, jos arvonalentumisen on todettu olevan merkittävä tai pitkäaikainen

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset on tilinpäätöksessä arvostettu käypään arvoon ja arvonmuutokset on kirjattu taseeseen ja tuloslaskelmaan.

Pankki suojaa korkoriskiään sekä käyvän arvon että rahavirran muutoksilta ja soveltaa niihin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen ottolainaus ja rahavirran suojauksen kohteena vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta.

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos on kirjattu tuloslaskelmassa erään Suojauslaskennan nettotulos. Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde on suojauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenoon. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään Suojauslaskennan nettotulos. Suojaavien johdannaisten korkokulut esitetään korkokuluissa ja tuotot korkotuotoissa.

Pankki käyttää osakeoptioita suojatakseen osaketalletuksiin liittyvää osakeriskiä käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa siihen käyvän arvon suojausta.

Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus on kirjattu laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus on kirjattu suoraan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan nettotuotot. Arvopaperikaupan nettotuottoihin on kirjattu myös suojaavina instrumentteina käytettyjen korko-optioiden aika-arvon muutos, koska aika-arvo ei ole osa suojaavaa instrumenttia. Suojaavien johdannaisten korot sisältyvät korkotuottoihin.

Suojaavan johdannaisten arvostamisesta käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen suojatun rahavirran oikaisuksi sitä mukaa, kun suojattu rahavirta tuloutuu. Rahavirran suojauksessa suojattavaa kohdetta ei arvosteta käypään arvoon.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Jaon lähtökohtana ovat olleet käytetyt neliömetrit.

Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoon. Pankki ei sovelta luottolaitoslain 12 luvun 8§:n mahdollisuutta arvostaa sijoituskiinteistöt käypään arvoon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin.

Sijoituskiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan ero, mikäli se on olennainen, on kirjattu arvonalentumistappiona kuluksi sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuksi.

Pankin keskeiset sijoituskiinteistökohteet on arvioitu kiinteistökohtaisesti pääosin tuottoarvomenetelmää käyttäen. Kauppahintamenetelmää on käytetty etupäässä asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa. Tuottoarvomenetelmän arviot perustuvat kiinteistökohteesta saatavissa olevan nettovuokratuoton määrään ja kiinteistömarkkinoiden tuottovaateeseen. Vähimmäistuottovaateena on pidetty 4 %:n tuottoa. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on ilmoitettu liitetiedossa 2.8.

Eräisiin kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin on aikaisempina vuosina tehty asiantuntijoiden arvioihin perustuvia ja Rahoitustarkastuksen hyväksymiä arvonkorotuksia. Mikäli arvonkorotetun omaisuuden arvo on alentunut alle kirjanpitoarvon tai jos omaisuus tai osa siitä on luovutettu tai tuhoutunut, arvonkorotusta on peruutettu vastaavasti. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja. Arvonkorotuksista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa. Jos laskennallinen verovelka on olennainen, se ilmoitetaan liitetietona.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus.

Vapaaehtoisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Vapaaehtoisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskejä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää verovelkaa vähentämättä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina esitetään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia ovat mm. takaukset ja niihin rinnastettavat takuusitoumukset. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä takaus tai takuusitoumus tilinpäätöshetkellä enintään vastaa.

Asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia ovat mm. sitovat luottolupaukset, myönnetty nostamattomat luotot sekä käyttämättömät luottolimitit. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä niiden perusteella tilinpäätöshetkellä enintään voidaan joutua maksamaan.

Korkotuotot ja –kulut

Korkotuottoihin ja –kuluihin on kirjattu kaikki korollisista varoista ja veloista aiheutuvat korkotuotot ja -kulut. Korot on kirjattu suoriteperusteella lukuun ottamatta viivästyskorkoja, jotka on kirjattu, kun maksu on saatu. Korot on jaksotettu efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Korkotuottoina tai –kuluina on käsitelty myös saamisten ja velkojen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus, joka on jaksotettu saamisen tai velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmällä. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi.

Korkotuottoa on kerrytetty myös arvoltaan alentuneen saamisen kirjanpidossa jäljellä olevalle saldolle sopimuksen alkuperäisellä efektiivisellä korolla.

Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot

Lainat ja muut saamiset

Arvonalentumistappioihin on kirjattu arvonalentumiset lainoista ja muista saamisista, kun on ollut objektiivista näyttöä siitä, että lainan tai muun saamisen pääomasta tai koroista ei saada suoritusta eikä saamisen vakuus riitä kattamaan sen määrää. Objektiivisen näytön arviointi perustuu asiakkaan maksukyvyttömyyden ja vakuuden riittävyyden arviointiin. Arvonalentumista kirjattaessa vakuus on arvostettu määrään, joka siitä todennäköisesti odotetaan saatavan realisointihetkellä. Arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena ottaen huomioon vakuuden käypä arvo. Diskonttauskorkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Lainat ja muut saamiset on luokiteltu ryhmiin, joiden arvonalentumistappioiden tarvetta on arvioitu ryhmäkohtaisesti. Saamisryhmät on luokiteltu samankaltaisten luottoriskiominaisuuksien perusteella, jotta kyettäisiin arvioimaan ryhmäkohtaisten arvonalentumisten tarvetta niistä saamisista, joista ei ole vielä tunnistettu yksittäiseen saamiseen kohdistuvaa arvonalennusperustetta.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Mikäli tilinpäätöspäivänä on havaittu objektiivista näyttöä siitä, että eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin luokitellun saamistodistuksen arvo on saattanut alentua, saamistodistukselle on tehty arvonalentumistarkastelu.

Jos tarkastelussa on havaittu arvon alentuneen, esim. liikkeeseenlaskijan luottoriski on kasvanut, arvon arvonalennus on kirjattu tulosvaikutteisesti erään Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot. Arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttauskorkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Mikäli tilinpäätöspäivänä on havaittu objektiivista näyttöä siitä, että myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellun arvopaperin arvo on saattanut alentua, arvopaperille on tehty arvonalentumistarkastelu. Jos tarkastelussa on havaittu arvon alentuneen, esim. liikkeeseenlaskijan luottoriski on kasvanut tai osakkeen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti alle hankintamenon ja pankki arvioi, että se ei saa sijoittamiaan varoja takaisin, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio on kirjattu tulosvaikutteisesti erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.

Saamistodistusten osalta arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttauskorkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa. Saamistodistusten arvonalentumistappion peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti. Osakkeiden ja osuuksien arvonalentumistappion määrää on arvioitu niiden kirjanpitoarvon ja sen arvon, jonka pankki arvioi jäävän saamatta, erotuksena. Osakkeiden tai osuuksien arvonalentumistappiota ei voida peruuttaa tulosvaikutteisesti, vaan arvonmuutos kirjataan käyvän arvon rahastoon.

Poistoperiaatteet

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 10–25 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 3-8 vuotta. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Tietokoneohjelmistojen kehittämismenot sekä lisenssit aktivoidaan Aineettomiin oikeuksiin ja poistetaan 3-5 vuodessa. Pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan.

Muut kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut sekä pakolliset varaukset

Muut kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut -erillä ei ole selvää yhteyttä pankin juoksevan toiminnan kanssa ja ne ovat luonteeltaan sellaisia, että niiden ei voida olettaa toistuvan ja ne ovat määrältään olennaisia pankin koko huomioon ottaen. Jos vastaisen menon ja menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisaikakohtaa ei tiedetä, se merkitään pankin taseen pakollisiin varauksiin.

Verot

Pankin tilinpäätöksessä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Käyvän arvon rahastoon sisältyvästä positiivisesta arvonmuutoksesta on taseeseen merkitty laskennallinen verovelka ja negatiivisesta arvonmuutoksesta laskennallinen verosaaminen. Lisäksi käyvän arvon rahastosta tulokseen siirretystä negatiivisesta arvonmuutoksesta on kirjattu laskennallinen verosaaminen. Muita laskennallisia veroja ei ole kirjattu.

Rahavarat

Rahoituslaskelman rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta. Rahoituslaskelma on laadittu epäsuoraa menetelmää käyttäen

LIITETIEDOT TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.1 Korkotuotot ja -kulut

	2015	2014
Korkotuotot		
Saamisista luottolaitoksilta	37 949,07	118 816,34
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 313 955,66	4 124 680,36
Saamistodistuksista	219 902,09	243 436,42
Johdannaissopimuksista	2 513 089,11	1 029 066,87
Muut korkotuotot	93 600,79	96 550,52
Yhteensä	7 178 496,72	5 612 550,51
Korkotuotot arvoltaan alentuneista luotoista ja muista saamisista	25 185,74	29 544,21
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-130 757,80	-23 488,87
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-928 700,59	-996 592,73
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-102 758,68	-118 110,78
Johdannaissopimuksista ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä veloista	-7 655,05	1 412 747,91
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-90 216,07	-127 016,08
Muut korkokulut	-6 312,32	76,91
Yhteensä	-1 266 400,51	147 616,36

1.2 Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista

	2015	2014
Myytavissä olevista rahoitusvaroista	136 235,26	61 857,93
Yhteensä	136 235,26	61 857,93

1.3 Palkkiotuotot ja -kulut

	2015	2014
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	527 192,77	509 711,21
Ottolainauksesta	40 156,44	39 796,54
Maksuliikenteestä	1 424 766,70	1 466 855,73
Omaisuuksienhoidosta	197 430,00	143 207,96
Välitetystä toiminnasta	865 395,98	639 825,66
Takausten myöntämisestä	30 721,29	40 639,83
Muut palkkiotuotot	56 705,19	54 638,40
Yhteensä	3 142 368,37	2 894 675,33

Palkkiokulut

Maksetut toimitusmaksut	-97 939,53	-96 966,83
Muut	-344 050,90	-350 538,30
Yhteensä	-441 990,43	-447 505,13

1.4 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2015		Yhteensä
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	
Saamistodistuksista	-4 500,00	-12 600,00	-17 100,00
Muista	-157 292,41	0,00	-157 292,41
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	-161 792,41	-12 600,00	-174 392,41
Tuloslaskelmaerä yhteensä	-161 792,41	-12 600,00	-174 392,41

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2014		Yhteensä
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	
Saamistodistuksista	0,00	39 865,00	39 865,00
Muista	0,00	-57 602,60	-57 602,60
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	0,00	-17 737,60	-17 737,60
Tuloslaskelmaerä yhteensä	0,00	-17 737,60	-17 737,60

1.5 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	2015			Yhteensä
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Arvonalentumiset	Siirrot käyvän arvon rahastosta	
Osakkeista ja osuuksista	7 233,85	0,00	1 293 872,95	1 301 106,80
Yhteensä	7 233,85	0,00	1 293 872,95	1 301 106,80

Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	2014			Yhteensä
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Arvonalentumiset	Siirrot käyvän arvon rahastosta	
Saamistodistuksista	14 909,28	0,00	81 313,59	96 222,87
Osakkeista ja osuuksista	16 626,08	0,00	661 307,67	677 933,75
Yhteensä	31 535,36	0,00	742 621,26	774 156,62

1.6 Suojauslaskennan nettotulos

	2015	2014
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos (netto)	-1 126 472,07	5 217 988,32
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos (netto)	1 127 825,79	-5 212 418,29
Yhteensä	1 353,72	5 570,03

1.7 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	2015	2014
Vuokra- ja osinkotuotot	423 985,85	408 967,21
Suunnitelman mukaiset poistot	-77 533,82	-42 172,02
Muut tuotot	5 564,14	5 812,99
Muut kulut	-268 041,77	-290 228,66
Yhteensä	83 974,40	82 379,52

1.8 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muut tuotot	2015	2014
Vuokratuotot omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	4 655,00	5 014,00
Muut tuotot	643 283,59	532 102,38
Yhteensä	647 938,59	537 116,38

Liiketoiminnan muut kulut	2015	2014
Vuokratkulut	-92 703,52	-47 797,28
Kulut omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	-307 293,71	-314 018,02
Muut kulut	-790 780,04	-879 946,82
Yhteensä	-1 190 777,27	-1 241 762,12

1.9 Henkilöstökulut

	2015	2014
Palkat ja palkkiot	-2 366 620,86	-2 232 844,86
Henkilösivukulut	-829 983,55	-747 040,84
Eläkekulut	-699 086,25	-627 517,98
Muut henkilösivukulut	-130 897,30	-119 522,86
Yhteensä	-3 196 604,41	-2 979 885,70

1.10 Muut hallintokulut

	2015	2014
Muut henkilöstökulut	-258 870,36	-189 821,31
Toimistokulut	-479 521,23	-388 768,47
Atk-kulut	-1 436 820,38	-1 365 288,10
Yhteyskulut	-168 660,74	-170 772,26
Edustus- ja markkinointikulut	-609 200,88	-289 646,81
Yhteensä	-2 953 073,59	-2 404 296,95

1.11 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2015	2014
Suunnitelman mukaiset poistot	-222 236,26	-163 487,26
Aineelliset hyödykkeet	-144 508,08	-142 579,18
Aineettomat hyödykkeet	-77 728,18	-20 908,08
Yhteensä	-222 236,26	-163 487,26

1.12 Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	2015	2014
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	132 356,86	200 206,17
Sopimuskohtaiset arvonalentumistappiot	-278 214,50	-541 154,40
Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	-42 830,50	19 017,63
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset (-)	453 401,86	722 342,94
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä	0,00	-2 217,75
Sopimuskohtaiset arvonalentumistappiot	0,00	-2 217,75
Arvonalentumistappiot luotoista	132 356,86	197 988,42

ja muista sitoumuksista yhteensä

Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista yhteensä	132 356,86	197 988,42

1.13 Tuotot liiketoiminta-alueittain ja markkina-alueittain

	2015	2014
Pankkitoiminnan tuotot	11 050 680,94	10 098 185,08

Tuottojen, liikevoiton, varojen ja velkojen jakautumista liiketoiminta-alueittain ei ole ilmoitettu, koska jaolla ei ole olennaista merkitystä. Pankki harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa. Tuotot on esitetty eliminoimattomina.

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2.1 Saamiset luottolaitoksilta

	2015	2014
Vaadittaessa maksettavat	3 819 373,05	4 744 752,06
Kotimaisilta luottolaitoksilta	3 819 373,05	4 744 752,06
Muut	10 697 324,39	14 248 707,50
Kotimaisilta luottolaitoksilta	10 697 324,39	14 248 707,50
Yhteensä	14 516 697,44	18 993 459,56

2.2 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	2015	2014
Yritykset ja asuntoyhteisöt	28 711 299,17	30 677 505,96
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	24 375,31	28 264,31
Julkisyhteisöt	702 616,51	800 000,00
Kotitaloudet	176 248 486,80	153 658 900,17
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1 141 452,14	1 227 609,14
Ulkomaat	0,00	0,00
Yhteensä	206 828 229,93	186 392 279,58
- joista saamiset, joilla on huomponpi etuoikeus velallisen muilla veloilla	52 000,00	152 000,00

Tilikauden aikana kirjatut arvonalentumistappiot

	2015	2014
Arvonalennustappiot tilikauden alussa	3 318 943,59	3 813 514,98
+ tilikauden aikana kirjatut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	278 214,50	543 372,15
+ tilikauden aikana kirjatut ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	42 830,50	-19 017,63
- tilikauden aikana peruutetut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	-376 632,52	-713 967,99
- tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin kirjattu saamiskohmainen arvonalentumistappio	-515 280,05	-304 957,92
Arvonalentumistappiot tilikauden lopussa	2 748 076,02	3 318 943,59

2.3 Saamistodistukset

	2015		2014	
	Yhteensä	Joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia	Yhteensä	Joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät saamistodistukset	533 625,00	0,00	550 725,00	0,00
Julkisesti noteeratut	533 625,00	0,00	550 725,00	0,00
Myytäväissä olevat saamistodistukset	10 107 555,00	8 982 645,00	7 402 660,00	5 756 027,50
Julkisesti noteeratut	10 107 555,00	8 982 645,00	6 900 610,00	5 756 027,50

Muut	0,00	0,00	502 050,00	0,00
Yhteensä	10 641 180,00	8 982 645,00	7 953 385,00	5 756 027,50
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	0,00	0,00	9 000,00	0,00

2.4 Osakkeet ja osuudet

	2015	2014
Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet	31 906 087,17	30 190 780,78
Julkisesti noteeratut	24 719 027,80	23 905 415,61
Muut	7 187 059,37	6 285 365,17
Osakkeet ja osuudet yhteensä	31 906 087,17	30 190 780,78
-joista luottolaitoksissa	4 869 769,25	4 869 769,25

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä

Muissa yrityksissä	8 500,00	12 192,00
Yhteensä	8 500,00	12 192,00

Omistukset on arvostettu hankintamenoon.

Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä

Muissa yrityksissä	8 500,00	158 500,00
Yhteensä	8 500,00	158 500,00

Omistukset on arvostettu hankintamenoon.

2.5 Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten nimellisarvot

	2015			
Jäljellä oleva maturiteetti	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Suojaavat johdannaissopimukset	14 759 908,54	49 245 191,46	50 000 000,00	114 005 100,00
Käyvän arvon suojaus	14 759 908,54	49 245 191,46	50 000 000,00	114 005 100,00
Korkojohdannaiset	10 000 000,00	45 000 000,00	50 000 000,00	105 000 000,00
Koronvaihtosopimukset	10 000 000,00	45 000 000,00	50 000 000,00	105 000 000,00
Osakejohdannaiset	4 759 908,54	4 245 191,46	0,00	9 005 100,00
Jäljellä oleva maturiteetti	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Suojaavat johdannaissopimukset	33 845 200,00	34 756 500,00	65 000 000,00	133 601 700,00
Käyvän arvon suojaus	13 845 200,00	34 756 500,00	65 000 000,00	113 601 700,00
Korkojohdannaiset	10 000 000,00	30 000 000,00	65 000 000,00	105 000 000,00
Koronvaihtosopimukset	10 000 000,00	30 000 000,00	65 000 000,00	105 000 000,00
Osakejohdannaiset	3 845 200,00	4 756 500,00	0,00	8 601 700,00
Rahavirran suojaus	20 000 000,00	0,00	0,00	20 000 000,00
Korkojohdannaiset	20 000 000,00	0,00	0,00	20 000 000,00
Optiosopimukset	20 000 000,00	0,00	0,00	20 000 000,00
Ostetut	20 000 000,00	0,00	0,00	20 000 000,00
Ei-suojaavat johdannaissopimukset	10 000 000,00	0,00	0,00	10 000 000,00
Korkojohdannaiset	10 000 000,00	0,00	0,00	10 000 000,00
Optiosopimukset	10 000 000,00	0,00	0,00	10 000 000,00
Ostetut	10 000 000,00	0,00	0,00	10 000 000,00

Johdannaissopimusten käyvät arvot

	2015		2014	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat
Suojaavat johdannaissopimukset	12 728 106,97	3 588,34	14 595 433,26	0,00
Käyvän arvon suojaus	12 728 106,97	3 588,34	14 039 450,68	0,00
Korkojohdannaiset	12 641 953,07	3 588,34	13 918 992,18	0,00
Koronvaihtosopimukset	12 641 953,07	3 588,34	13 918 992,18	0,00
Osakejohdannaiset	86 153,90	0,00	120 458,50	0,00
Rahavirran suojaus	0,00	0,00	555 982,58	0,00
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	555 982,58	0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	555 982,58	0,00

Ostetut	0,00	0,00	555 982,58	0,00
Ei-suojaavat johdannaisopimukset	0,00	0,00	157 292,41	0,00
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	157 292,41	0,00
Termiinisopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	157 292,41	0,00
Ostetut	0,00	0,00	157 292,41	0,00
Yhteensä	12 728 106,97	3 588,34	14 752 725,67	0,00

2.6 Lähipiiritiedot

Lähipiiritiedot esitetään henkilöstöä ja johtoa koskevien liitetietojen yhteydessä. Liitetieto 4.4.

2.7 Aineettomat hyödykkeet

	2015	2014
Muut aineettomat hyödykkeet	539 869,38	30 954,86
Yhteensä	539 869,38	30 954,86

2.8 Aineelliset hyödykkeet

	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet		
Omassa käytössä	67 303,35	
Sijoituskäytössä	461 376,01	472 500,00
Yhteensä	528 679,36	
Rakennukset		
Omassa käytössä	65 914,81	
Sijoituskäytössä	860 794,58	994 000,00
Yhteensä	926 709,39	
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		
Omassa käytössä	2 047 022,83	
Sijoituskäytössä	1 763 617,62	2 148 000,00
Yhteensä	3 810 640,45	
Muut aineelliset hyödykkeet	342 870,03	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	5 608 899,23	

Sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenoon.

2.9 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana

Aineettomat hyödykkeet	2015
Hankintameno 1.1.	1 298 875,08
+ tilikauden lisäykset	590 152,82
Hankintameno 31.12.	1 889 027,90
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 267 920,22
- tilikauden poistot	-81 238,30
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 349 158,52
Kirjanpitoarvo 31.12.	539 869,38

Aineelliset hyödykkeet

	2015			Yhteensä
	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-osakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.	3 834 101,96	2 504 758,61	2 735 518,43	9 074 379,00
+ tilikauden lisäykset	38 000,00	0,00	217 255,23	255 255,23
- tilikauden vähennykset	-12 500,00	0,00	-58 029,34	-70 529,34
Hankintameno 31.12.	3 859 601,96	2 504 758,61	2 894 744,32	9 259 104,89
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-699 790,05	-340 172,44	-2 479 887,01	-3 519 849,50

+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	0,00	0,00	37 719,24	37 719,24
- tilikauden poistot	-74 023,70	-34 801,56	-109 706,52	-218 531,78
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-773 813,75	-374 974,00	-2 551 874,29	-3 700 662,04
Kertyneet arvonorotukset 1.1.	0,00	50 456,38	0,00	50 456,38
Kertyneet arvonorotukset 31.12.	0,00	50 456,38	0,00	50 456,38
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 085 788,21	2 180 240,99	342 870,03	5 608 899,23

2.10 Muut varat

	2015	2014
Muut	49 350,36	60 650,45
Yhteensä	49 350,36	60 650,45

2.11 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	2015	2014
Korot	2 011 022,81	1 561 947,77
Muut	480 610,39	296 063,78
Yhteensä	2 491 633,20	1 858 011,55

2.12 Velat luottolaitoksille

	2015	2014
Luottolaitoksille	25 418 968,57	8 393 541,21
Vaadittaessa maksettavat	35 383,48	19 410,03
Muut	25 383 585,09	8 374 131,18
Yhteensä	25 418 968,57	8 393 541,21

2.13 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

	2015	2014
Talletukset	216 982 066,49	215 989 022,85
Vaadittaessa maksettavat	177 178 009,03	171 002 735,26
Muut	39 804 057,46	44 986 287,59
Muut velat	79 315,60	95 714,20
Muut	79 315,60	95 714,20
Yhteensä	217 061 382,09	216 084 737,05

2.14 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

	2015		2014	
	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo
Joukkovelkakirjalainat	6 500 000,00	0,00	6 500 000,00	0,00
Yhteensä	6 500 000,00	0,00	6 500 000,00	0,00

2.15 Muut velat

	2015	2014
Maksujenvälitysvelat	1 638 502,80	1 665 703,50
Pakolliset varaukset	30 226,00	0,00
Muut	61 400,35	7 422,23
Yhteensä	1 730 129,15	1 673 125,73

Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

	Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa
Muut	0,00	30 226,00	0,00	30 226,00
Yhteensä	0,00	30 226,00	0,00	30 226,00

2.16 Siirtovelat ja saadut ennakot

	2015	2014
Korot	514 486,19	572 374,40
Muut	750 476,15	836 839,01
Yhteensä	1 264 962,34	1 409 213,41

2.17 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

1) Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla ja joiden kirjanpitoarvo ylittää 10% näistä velkojen yhteismäärästä

Velan yksilöintitiedot	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Korko %	Eräpäivä
Helmi Sp Deb. 1/2011	400 000,00	400 000,00	0,586	21.11.2016

Helmi Sp Deb. I/2012	2 000 000,00	2 000 000,00	2,00	29.11.2017
Helmi Sp Deb. I/2015	1 762 000,00	1 762 000,00	2,00	22.10.2020
Yhteensä	4 162 000,00	4 162 000,00		

**Omiin varoihin
luettu määrä**

Helmi Sp Deb. I/2011	280 000,00
Helmi Sp Deb.I/2015	1 695 418,31
Yhteensä	1 695 418,31

Kaikki ilmoitetut velat ovat euromääräisiä. Ilmoitetut velat luetaan vakavaraisuuslaskennassa luottolaitoksen alempiin toissijaisiin omiin varoihin.

Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:

Pankki pidättää itselleen kaikkien lainojen osalta oikeuden lunastaa laina joko kokonaan tai osittain takaisin ennen eräpäivää. Ennenaikainen takaisinmaksu on kuitenkin mahdollista ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla, lukuun ottamatta vähäisiä lunastuksia, jotka pankki edelleen myy lyhyen ajan sisällä lunastuksesta.

Velkojen etuoikeutta ja velkojen mahdollista osakkeisiin vaihtamista koskevat määräykset:

Lainat on laskettu liikkeeseen velkakirjalain (622/47) 34 §:n mukaisena debentuurilainana. Lainoilla on liikkeeseenlaskijan muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus.

2.18 Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Laskennalliset verovelat ja -saamiset on kirjattu käyvän arvon rahastoon kirjatuista rahavirtaa suojaavien johdannais-ten ja myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksista sekä laskennallinen verosaaminen käyvän arvon rahastosta arvonalentumistappiona tulokseen siirretystä negatiivisesta arvomuutoksesta. Muilta osin laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei ole kirjattu pankin taseeseen.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Arvostamisesta johtuvat laskennalliset verosaamiset	22 749,48
Arvostamisesta johtuvat laskennalliset verovelat	289 563,30

2.19 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

Rahoitusvarat

	Emo		
	2015 alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	0,00	502 675,00	4 735 085,00
Saamiset luottolaitoksilta	3 819 373,05	10 697 324,39	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 006 679,25	24 870 997,89	71 243 246,82
Saamistodistukset	0,00	0,00	1 658 535,00
Yhteensä	8 826 052,30	36 070 997,28	77 636 866,82

	2015		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	3 744 885,00	0,00	8 982 645,00
Saamiset luottolaitoksilta	0,00	0,00	14 516 697,44
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	54 147 815,00	51 559 490,97	206 828 229,93
Saamistodistukset	0,00	0,00	1 658 535,00
Yhteensä	57 892 700,00	51 559 490,97	231 986 107,37

Rahoitusvarat

	2014		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	0,00	0,00	3 028 487,50
Saamiset luottolaitoksilta	4 744 752,06	10 679 407,50	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 340 925,82	24 356 792,95	64 957 957,92

Saamistodistukset	0,00	511 050,00	1 343 437,50
Yhteensä	10 085 677,88	35 547 250,45	69 329 882,92

Rahoitusvarat

	2014		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	2 727 540,00	0,00	5 756 027,50
Saamiset luottolaitoksilta	0,00	3 569 300,00	18 993 459,56
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	46 671 043,05	45 065 559,84	186 392 279,58
Saamistodistukset	342 870,00	0,00	2 197 357,50
Yhteensä	49 741 453,05	48 634 859,84	213 339 124,14

Rahoitusvelat

	2015		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 035 383,48	19 725 637,33	4 657 947,76
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	180 751 268,89	29 033 404,15	7 197 397,97
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	6 500 000,00	0,00
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	1 400 000,00	2 762 000,00
Yhteensä	181 786 652,37	56 659 041,48	14 617 345,73

Rahoitusvelat

	2015		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0,00	0,00	25 418 968,57
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	79 315,60	0,00	217 061 386,61
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	6 500 000,00
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	4 162 000,00
Yhteensä	79 315,60	0,00	253 142 355,18

Rahoitusvelat

	2014		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	19 410,03	7 725 637,33	648 493,85
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	176 090 556,79	33 361 586,88	6 536 890,43
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	6 500 000,00
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	2 200 000,00	2 400 000,00
Yhteensä	176 109 966,82	43 287 224,21	16 085 384,28

Rahoitusvelat

	2014		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0,00	0,00	8 393 541,21
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	95 714,20	0,00	216 084 748,30
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	6 500 000,00
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	4 600 000,00
Yhteensä	95 714,20	0,00	235 578 289,51

Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä:
Muut kuin määräaikaiset talletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

2.20 Varojen ja velkojen erittely kotimaan ja ulkomaan rahan määräisiin sekä samaan konserniin kuuluvilta

Varat	2015		2014	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	8 982 645,00	0,00	5 756 027,50	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	14 516 697,44	0,00	18 993 459,56	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	206 828 229,93	0,00	186 392 279,58	0,00
Saamistodistukset	1 658 535,00	0,00	2 197 357,50	0,00
Johdannaissopimukset	12 728 106,97	0,00	14 752 725,67	0,00
Muu omaisuus	41 737 821,37	0,00	38 934 402,53	0,00
Yhteensä	286 452 035,71	0,00	267 026 252,34	0,00

Velat	2015		2014	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	25 418 968,57	0,00	8 393 541,21	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	217 061 382,09	0,00	216 084 737,05	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	6 500 000,00	0,00	6 500 000,00	0,00
Johdannaissopimukset	3 588,34	0,00	0,00	0,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	4 162 000,00	0,00	4 600 000,00	0,00
Muut velat	2 019 692,45	0,00	2 082 678,21	0,00
Siirtovelat ja saadut ennakot	1 264 962,34	0,00	1 409 213,41	0,00
Yhteensä	256 430 593,79	0,00	239 070 169,88	0,00

2.21 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

Rahoitusvarat	2015		2014	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	1 110 732,55	1 110 732,55	999 906,54	999 906,54
Saamiset luottolaitoksilta	14 516 697,44	14 516 697,44	18 993 459,56	18 993 459,56
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	206 828 229,93	206 828 229,93	186 392 279,58	186 392 279,58
Saamistodistukset	10 641 180,00	10 641 180,00	7 953 385,00	7 953 385,00
Osakkeet ja osuudet	31 906 087,17	31 906 087,17	30 190 780,78	30 190 780,78
Osakkeet ja osuudet omistusyhteyksissä	0,00	0,00	12 192,00	12 192,00
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	8 500,00	8 500,00	158 500,00	158 500,00
Johdannaissopimukset	12 728 106,97	12 728 106,97	14 752 725,67	14 752 725,67
Yhteensä	277 739 534,06	277 739 534,06	259 453 229,13	259 453 229,13

Rahoitusvelat	2015		2014	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	25 418 968,57	25 418 968,57	8 393 541,21	8 393 541,21
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	217 061 382,09	217 061 382,09	216 084 737,05	216 084 737,05
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	6 500 000,00	6 500 000,00	6 500 000,00	6 500 000,00
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	3 588,34	3 588,34	0,00	0,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	4 162 000,00	4 162 000,00	4 600 000,00	4 600 000,00
Yhteensä	253 145 939,00	253 145 939,00	235 578 278,26	235 578 278,26

Rahoitusvarojen käyvät arvot on ensisijaisesti määritelty käyttäen noteerattuja markkinahintoja. Jos noteerattua markkinahintaa ei ole ollut saatavissa, arvostamisessa on käytetty markkinakorolla diskontattua nykyarvoa tai muuta yleisesti hyväksyttyä arvostusmallia tai -menetelmää. Muiden rahoitusvarojen käypänä arvona on käytetty kirjanpitoarvoa. Rahoitusvelkojen käypänä arvona on käytetty kirjanpitoarvoa.

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

	Emo 2015			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
	35 024 747,67	12 641 953,07	421 614,03	48 088 314,77
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot			0,00	
	Emo 2014			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
	31 013 880,61	14 502 024,76	1 095 620,91	46 611 526,28
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot			5 620,00	

Olellaiset rahoitusvarat, jotka on arvostettu hankintamenoön käyvän arvon sijasta

Hankintamenoön on arvostettu osakkeet ja osuudet toiminnalle välttämättömissä yrityksissä, jotka on esitetty tarkemmin liitetiedossa 5.2. Toiminnalle välttämättömät osakkeet ja osuudet on tarkoitettu pidettäväksi pysyvästi hallussa. Näiden omistusten käypää arvoa ei voida määrittellä luotettavasti.

2.22 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset sekä siirrot erien välillä tilikauden aikana

	Emo			
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Osakepääoma	5 000 000,00	0,00	0,00	5 000 000,00
Muut sidotut rahastot	2 010 451,59	3 066 624,05	-3 563 896,76	1 513 178,88
Vararahasto	445 923,55	0,00	0,00	445 923,55
Käyvän arvon rahasto	1 564 528,04	3 066 624,05	-3 563 896,76	1 067 255,33
Rahavirran suojauksesta	165 943,13	255 124,13	-421 067,26	0,00
Käypään arvoon arvostamisesta	1 398 584,91	2 811 499,92	-3 142 829,50	1 067 255,33
Vapaat rahastot	13 423 348,82	1 098 818,10	0,00	14 522 166,92
Muut rahastot	13 423 348,82	1 098 818,10	0,00	14 522 166,92
Edellisten tilikausien voitto	168 193,91	1 198 818,10	-1 367 012,01	0,00
Tilikauden voitto	1 198 818,10	1 333 068,73	-1 159 633,75	1 372 253,08
Oma pääoma yhteensä	21 800 812,42	6 697 328,98	-6 090 542,52	22 407 598,88
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Rahavirran suojaus	165 943,13	255 124,13	-421 067,26	0,00
josta laskennalliset verot	-41 485,78	77 092,17	-35 606,39	0,00
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	1 075 918,26	2 415 733,50	-2 784 389,32	707 262,44
josta laskennalliset verot	-268 979,57	482 807,28	-390 643,31	-176 815,60
Saamistodistukset	322 666,65	395 766,42	-358 440,18	359 992,89
josta laskennalliset verot	-80 666,66	58 515,76	-67 847,32	-89 998,22
Käyvän arvon rahasto yhteensä	1 564 528,04	3 066 624,05	-3 563 896,76	1 067 255,33

2.23 Osakepääoma

Helmi Säästöpankki Oy:n osakkeet ovat A-sarjan osakkeita.

Osakkeiden lukumäärä on 60 000 kpl ja osakkeen äänimäärä 1 ääni/osake.

Osinko-oikeus: Osinkoa jaetaan osakkeille enintään 100 000 euroa, kullekin osakkeelle yhtä paljon.

ANNETTUJA VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA SEKÄ TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT**3.1 Annetut vakuudet****Omasta velasta annetut:**

Tase-erä	Pantit	Kiinnitykset	Muut vakuudet	Yhteensä
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	4 725 637,33	0,00	0,00	4 725 637,33
Johdannaissopimukset	0,00	0,00	250 000,00	250 000,00
Omasta velasta annetut yhteensä	4 725 637,33	0,00	250 000,00	4 975 637,33

Muiden velasta annetut:

Pankki ei ole antanut muiden veloista vakuuksia.

3.2 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiön (Työeläkeyhtiö Elo) kautta eikä kattamatonta eläkevastuuta ole.

3.3 Leasing ja muut vuokravastuut

Ei-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

	2015	2014
Alle 1 v	87 285,30	37 579,48
Yli 1v < 5 v	277 538,40	40 800,00

3.4 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	2015	2014
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		
Takaukset	1 569 402,95	4 487 074,89
Muut asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	352 818,79	709 818,79
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	6 081 676,45	5 833 418,86
joista luottolupaukset	6 081 676,45	5 833 418,86
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	8 003 898,19	11 030 312,54

Pankki on antanut omavelkaisen takauksen Aktia Hypoteekkipankki Oyj:lle omasta ja muiden välityssopimuksessa mukanaolevien säästöpankkien puolesta välitettyjen kiinnitysluottojen mahdollisten tappioiden korvaamisesta Aktia Hypoteekkipankki Oyj:lle. Takausvastuun määrä on rajoitettu.

Lisäksi pankki on antanut omavelkaisen takauksen Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n hyväksi kaikkien muiden samansanaisen maksuliikesopimuksen Säästöpankkien Keskuspankin kanssa tehneiden Säästöpankkiliiton jäsenpankkien hyväksi. Takauksen kohteena on ne saatavat, jotka Säästöpankkien Keskuspankille saattaa syntyä maksuliiketiliosopimuksen ehtojen rikkomisesta. Takauksen määrä on 1,0 % Pankin kulloisenkin viimeksi vahvistetun tilinpäätöksen mukaisen taseen loppusummasta. Tämä summa ei sisälly yllä esitettyihin lukuihin.

3.5 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Pankki kuuluu Oy Samlink Ab:n arvonnisäverovelvollisuusryhmään.

Arvonnisäveron ryhmärekisteröintiin liittyvä yhteisvastuumäärä	69 715,06	984 440,27

Joulukuuhun 2015 saakka Säästöpankkiliitto osk edusti säästöpankkeja suhteessa Visa Europeen. Säästöpankkiliitto Visa Europan jäsenenä (Associate Member –jäsenyys) oli joulukuuhun 2015 saakka ensisijaisesti vastuussa mahdollisesta korttiliiketoiminnassa syntyvästä vahingosta ja jäsenyysopimuksen sekä Visan sääntöjen noudattamisesta Visa Europelle. Jäsenyysopimuksen perusteella Visa Europe pystyi kohdistamaan Säästöpankkiliitolle korvausvaatimuksia sopimuksen ja sääntöjen rikkomisesta. Koska Visa-kortteihin liittyvästä kaikesta liiketoiminnasta vastasivat joulukuuhun 2015 asti Säästöpankit, ne myös vastasivat viimekädessä kaikista mahdollisista korvauksista Visa Europan puolelta.

Joulukuusta 2015 eteenpäin Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj on edustanut Säästöpankkiryhmää suhteessa Visa Europeen. Säästöpankkien Keskuspankki Visa Europan jäsenenä (Principal Member -jäsenyys) on joulukuusta 2015 lähtien ensisijaisesti vastuussa mahdollisesta korttiliiketoiminnassa syntyvästä vahingosta ja jäsenyysopimuksen sekä Visa sääntöjen noudattamisesta Visa Europelle. Säästöpankit vastaavat toiminnastaan Säästöpankkien Keskuspankille tarjotessaan Säästöpankin Keskuspankin liikkeellelaskemia kortteja asiakkailleen.

HENKILÖSTÖÄ JA JOHTOA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2015	2014
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	40	40
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	0	1
Määräaikainen henkilöstö	5	4
Yhteensä	45	45

4.2 Johdon palkat ja palkkiot

	2015	2014
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	518 405,19	440 621,91
Yhteensä	518 405,19	440 621,91

Eläkesitoumukset

4.3 Johdolle myönnetty luotot ja takaukset

	2015		2014	
	Luotot	Takaukset	Luotot	Takaukset
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	1 421 665,12	5 000,00	1 331 803,47	5 000,00
Yhteensä	1 421 665,12	5 000,00	1 331 803,47	5 000,00
Lisäykset	564 826,35			
Vähennykset	474 964,70			

Lainaehdot:

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

4.4 Lähipiiritiedot

	2015			
Lähipiiriin kuulumisen peruste	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/vakuudet
Johto *)	1 421 665,12	0,00	0,00	0,00
Omistajayhteisön johto	205 674,03	0,00	0,00	0,00
Sukulaisuus	74 172,49	0,00	0,00	0,00
Määräysvalta	295 973,74	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	1 997 485,38	0,00	0,00	0,00
	2014			
Lähipiiriin kuulumisen peruste	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/vakuudet
Johto *)	1 331 803,47	0,00	0,00	0,00
Omistajayhteisön johto	229 610,33	0,00	0,00	0,00
Sukulaisuus	46 038,46	0,00	0,00	0,00
Määräysvalta	946 857,40	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	2 554 309,66	0,00	0,00	0,00

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.3.

Annettujen takausten ja asetettujen vakuuksien pääasiallinen sisältö: Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

5.2 Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättä jätetyt pienet tytär- ja osakkuusyhtiöt

Tytäryhtiöt	Kpl	Kirjanpitoarvot
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt	2	1 092 263,17
Muut	1	8 500,00

5.3 Omistukset muissa yrityksissä

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Omistusosuus, %	Oma pääoma*	Tilikauden tulos*
Säästöpankkien Keskuspankki Oy, Espoo	3,65	136 223 528,24	5 170 144,09
Sp-Koti Oy, Espoo	3,92	-110 956,97	-312 047,33
Säästöpankkien Holding Oy, Espoo	3,79	1 495 976,05	11 052,74
Sp-Taustataiturit Oy, Somero	16,67	70 212,34	1 329,90
Sp-Rahastoyhtiö Oy, Helsinki	4,19	2 811 348,85	695 833,29
Oy Samlink Ab, Espoo	0,90	14 113 120,32	2 598 942,51
Nooa Säästöpankki Oy, Helsinki	3,50	40 350 980,63	2 596 225,86
Sp-Henkivakuutus Oy, Espoo	3,62	29 559 932,48	153 024,98
Aktia Hypoteekkipankki, Helsinki	1,18	136 223 528,24	5 170 144,09
Yhteensä		360 737 670,18	16 084 650,13

* Tilikauden 2014 oma pääoma ja tulos

MUUT LIITETIEDOT

6.1 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut

Pankki tarjoaa sijoituspalvelulain 11§:n mukaista toimeksiantojen välittämistä ja toteuttamista, kaupankäyntiä omaan lukuun, omaisuudenhoitoa ja sijoitusneuvontaa ja rahoitusvälineiden säilytys- ja hoitopalvelua sekä tallelokeropalvelua ja niihin liittyviä palveluja. Pankki tarjoaa omaisuudenhoitopalvelua.

	2015 Pankin hallussa olevat asiakasvarat	2014 Pankin hallussa olevat asiakasvarat
Täyden valtakirjan mukainen omaisuudenhoito	658 867,49	597 896,43
Yhteensä	658 867,49	597 896,43

6.3 Tilintarkastajan palkkiot

	2015
Tilintarkastajan palkkiot toimeksiantoryhmittäin:	
Tilintarkastus	12 338,00
Muut palvelut	450,00
Yhteensä	12 788,00

6.4 Pitkäaikaissästäminen

	2015 Eur	Lkm
Säästövarat yhteensä	5 713,67	3
Talletukset yhteensä	1 260,27	3
PS-tilit	1 260,27	3
Asiakasvarat yhteensä	4 453,40	
Rahastot	4 453,40	

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Lahdessa 8. päivänä helmikuuta 2016

Helmi Säästöpankki Oy:n hallitus

Juha Viljamaa
puheenjohtaja

Pekka Siltala
varapuheenjohtaja

Anu Kärkkäinen

Matti Pessala

Osmo Pieski

Valteri Simola

Tuija Tähtinen

Risto Seppälä
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Lahdessa, 9. päivänä helmikuuta 2016

Panu Juonala
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Helmi Säästöpankki Oy:n yhtiökokoukselle

Olen tilintarkastanut Helmi Säästöpankki Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2015. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenani on antaa suorittamani tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatan ammattieettisiä periaatteita. Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelen ja suoritan tilintarkastuksen hankkiakseni kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus pankkia kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia, säästöpankkilakia, luottolaitostoiminnasta annettua lakia tai yhtiöjärjestystä.

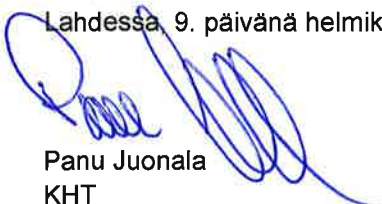
Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on pankissa merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon pankin sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös, joka osoittaa 1.372.253,08 euron voittoa, ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot pankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Lahtessa, 9. päivänä helmikuuta 2016

Panu Juonala
KHT